

TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI

THE LIGHTS OF HOMELAND

Nr. 4 (2015) 2006 SAUSIS - JANUARY 24 • LIETUVIŲ SAVAITRAŠTIS - LITHUANIAN WEEKLY • tevzib@pathcom.com • Nr. kaina - \$1

Kas jūs tokie?

Užgeso margaspalvės lemputės. Nuo gatvių surinktos ir išmestos atprūpėjusios eglutės, išardytos prakartėlės, į dėžes atgal sudėtos visos puošmenos, kad lauktų kitų Kalėdų. O daugelis dar vis gyvena praėjusių švenčių įspūdžiais.

SUSITIKĘ draugai bei pažįstami pasipasakoja, kaip kuris praleidęs šventes, kiek ir kokių svečių sulaukęs, kaip svečiuotasi kitur. Kai kurie praleistas šventes savo dienoraščiuose aprašo, įdomesnius įspūdžius net ir laikraščiai išspausdina. Kaip ir ką begalvotum, vis dėlto tas šventinis sujudimas yra nemažas, įskaitant ir “Boxing Week” lakstymą ieškant ką nors geresnio ar reikalingesnio už žemesnę kainą nusipirkti. Per Kalėdų šventes į akis kasmet krinta dar vienas įdomus reiškinys, būtent - šventovių lankymas, dalyvavimas pamaldose. Ypač daug žmonių, daug jaunimo suplūsta į vadinamąsias Bernelių Mišias. Visa tai gražu, prasminga ir sveikintina. Tačiau kyla klausimas, kur tie kalėdiniai tikintieji buvo anksčiau? “Kas jūs tokie?” - sykį taip ėmė ir paklausė pamokslininkas, apžvelgęs nepažįstamų žmonių spūstį šventovėje. Tą įdomų šventinį reiškinį aptariant, vienas jaunuolis tuos kalėdinius šventovių lankytojus gana taikliai pavadino didžiųjų švenčių svečiais. Jeigu jau svečiai, tai verti pagarbos ir nuoširdaus priėmimo - tegu tik ateina, tegu meldžiasi su visais kartu, nes kai kada ir vienas kartas lemia tolesnio gyvenimo kryptį. Bet tas šventinis reiškinys atveria angą ir į platesnį klausimą, būtent - kodėl apskritai šventovių lankomumas yra sumažėjęs, ypač jaunesnių žmonių tarpe? Tai ne Toronto, ne Kanados ar Amerikos klausimas. Tai visuotinė problema, kuriai atsirasti priežasčių tikriausiai yra visokių. Štai apklausos duomenimis, Lietuvoje religingais save laiko 89 % lietuvių, tačiau vos 17 % nurodo, kad lanko šventoves dažniau negu 2-3 kartus per mėnesį, 52 % - kartą per metus ar rečiau. Tokį religinės praktikos atšalimą kai kas bando aiškinti sovietmečio paveldu, buvusios ateistinės propagandos įtaka. Bet kaip paaiškinti panašų reiškinį laisvuose kraštuose, kur religijos niekada nebuvo persekiojamos?

BŪDINGAS Lietuvos žmonių pareiškimas apie religumą. Galima spėti, kad pastarasis jiems reiškia dievybės pripažinimą, jo betgi nesiejant su tikinčiųjų bendruomenių religinėmis praktikomis bei kokiais išpa-reigojimais. Tam tikrai žmonių daliai religija gal jau pavirtusi lyg ir kokia atsargos buveine: dėl viso ko atliekamas tikėjimo išpažinimo minimumas, nes tai vis šioks toks kreditas, jeigu pomirtinis gyvenimas egzistuoja. Tikriausiai yra ir kitokių požiūrių, aplaidumo, tinginystės ar noro savo apylinkėje būti kitokiu. Yra ir tokių, kurie religiją vertina pagal kunigą - jei jis geras, tai šventovę lankyti prasminga, o jei dėl ko nors nemėgstamas - žinokis. Išeivijoje šventovių nelankomumas iš dalies stipriai siejamas su tuo amžinu laiko stygiumi. Važiuo-jama į pamaldas, jei atsiranda laisvo laiko ar norima su pa-žįstamais susitikti, ar blogas oras ir nebėra nieko kito veikti, nepalankios sąlygos pramogauti, išskylauti, sportuoti. Na, per didžiąsias šventes - kas kita. Bet ir tai ne vienam tos pareigos atlikimas rišamas su kokiais nors asmeniniais reikalais. Pla-čių laisvių aplinkoje, kur pats žmogus savo nuožiūra pasirenka ir surikiuoja vertybes, nėra lengva išlikti ilgamečių tradici-jų tęsėju, juo labiau jaunimui, kuriam draugo elgesys ar jo tartas žodis reiškia ne mažiau už tėvų pavyzdį ar pamokymą. Modernioji laisvamanybė, kokia šiandien skleidžiasi per pasaulį, kai kurių jau tiesiai pavadinama liberalizmo kvaitu-liu, vedančiu į anarchiją. Kas bebūtų, mūsų šventovės - ir Lietuvoje, ir išeivijoje - laukia lankytojų, rėmėjų, nes jos yra ne vien tik religinių, bet ir tautinių užduočių židiniai bei vi-suomeninių apraiškų centrai. Jos reikalingos ne tik didžiųjų švenčių metu. Č.S.

Lietuvos vakarai - didysis langas į pasaulį

Ntr. J. Polio

Lietuva dviejų didžiūnų replėse

1939 m. rugsėjo 28 d. slaptasis protokolas skatino Stalino saulės užtekėjimą

ANTANINA URMANAVIČIENĖ

Lietuvos pasiuntinys Vati-kane S. Girdvainis, matęs Ne-priklausomos Lietuvos paskuti-nių metų politinių įvykių vaiz-dą, 1940 m. rugpjūčio 1 d. į Kauną atsiuntė telegramą: “Te-gyvuoja Lietuva, laisva, nepri-klausoma, kurią veltui laidojat! Protėvių dvasia, Daukanto, Ba-sanavičiaus darbai, Maironio giesmės, visų tautiečių pastan-gos vėl prikels ją savanorišką, didžią! Ji spindės dar skaistes-nė, neteršiama išdavių, bus dar grynesnė, nuplauta naujų kankinių ir didvyrių kraujo. Protestuodamas prieš niekšin-gą menkystę parduoti Lietuvą, žinau, kad mano balsui pritars visas kraštas nuo Aušros Vartų ligi Birutės gimtinės, nuo Vaiž-ganto tėviškės ligi Kudirkos ka-po, pritars visi žmonės, kuriems svetimais durtuvais užgniaužėt žodį”.

Šios telegramos išvakarėse, liepos 30 d. traukinys (tikriau-siai patogus, ištaigingas) Mask-von vežė 20 delegatų su Justu Paleckiu priešaky, kuris prieš išvykdamas pasakė: “Mes va-žiuojame parsivežti saulės, Stalino konstitucijos saulės, ir aš tikiu, kad didysis Stalinas priims Lietuvos delegaciją kaip savo vaikus ir kad mes parve-šime tautai Stalino konstitu-cijos saulę”.

Žinoma, nepriklausomaj Lietuvoj buvo svajojusių apie Stalino saulės patekėjimą. Jų lūkesčiams išsipildyti pagelbėjo Stalinas su Hitleriu, jų sandė-riai, derybos, tarpusavio ne-puolimo ir draugystės sutartys, slapti protokolai. Verta pavar-tyti kalendorius ir stabtelėti ties 1939 m. rugsėjo 28-ąja. Tų metų

rugsėjo 27 d. kapituliavo Var-šuva. Jai kapituliavus pasibaigė ir karas Lenkijoje.

Kremliuje, dalyvaujant Sta-linui, prasidėjo TSRS užsienio reikalų liaudies komisaro Mo-lotovo ir Vokietijos užsienio reikalų ministerio J. Ribbent-ropo derybos, pasibaigusios Kremliuje vėlai naktį. Tėn buvo pasirašyti dokumentai:

1) Reicho ir Sovietų Sąjun-gos vyriausybės pareiškimas. Jame sakoma, kad galutinai su-reguluoti klausimai, kylantys dėl Lenkijos valstybės iširimo. Įspėjamos Anglija su Prancūzi-ja, jeigu karas tęstųsi, tai Vo-kietijos ir Sov. Sąjungos vyriausybės imsis reikalingų prie-monių.

2) Vokietijos-Sovietų Są-jungos sienos ir draugystės su-tartis. Lenkijos teritorijoj nu-statyta abiejų valstybių interesų riba. Į šį sureguliovimą negali įsikišti trečiosios didžiosios valstybės. Sutartis numatyta ra-tifikuoti Berlyne.

3) Sovietų Sąjungos ir Vo-kietijos vyriausybių susitarimas plėsti savitarpio prekybą. Prie-das: nustatytos sienos apra-šymas.

4) Slaptas Vokietijos-So-vietų Sąjungos protokolas, ku-riuo 1939 m. rugpjūčio 23 d. pasirašyto slapto protokolo 1 punktas pakeičiamas: Vokietija mainais už Liublino vaivadiją, rytinę Varšuvos vaivadijos dalį ir Suvalkus perleido Lietuvą Sovietų Sąjungai, sau pasilikda-ma pietvakarinę Užnemunės dalį į Vakarus nuo linijos Leipa-lingis-Šeštokai-Marijampolė Vilkaviškis-Kudirkos Naumiėstis.

Ribbentropas, išvykdamas iš Maskvos, spaudos atstovams kalbėjo: “Derybos vyko itin draugiškoje ir puikioje aplinko-je. Tačiau pirmiausia aš norė-čiau pažymėti Sovietų vyriausybės ir ypač drg. Stalino ir Mo-lotovo man parodytą nuošir-dumą”. Taip pat pasakęs, kad Vokietijos-Sovietų Sąjungos draugystė yra galutinai suda-ryta.

O jau rugsėjo 29-ąją V. Mo-lotovas, pakvietęs į Kremlių L. Natkevičių (Lietuvos pasiuntinį Maskvoje), pareiškė pageidau-jąs, kad Maskvon atvyktų Lie-tuvos min. pirmininkas, su ku-riuo reiks aptarti Sovietų Są-jungos-Lietuvos santykių raidą.

Š i a m e n u m e r y j e

Lietuva dviejų didžiūnų replėse - 1 psl.

Kad Tėvynėje būtų šviesiau? - 2 psl.

Nėra kalbos, nėra ir tautos - 3 psl.

Panemunės pilis - 4 psl.

Geležinės klumpės sunešiotos - 5 psl.

Mažosios Lietuvos fondo dovanos - 6 psl.

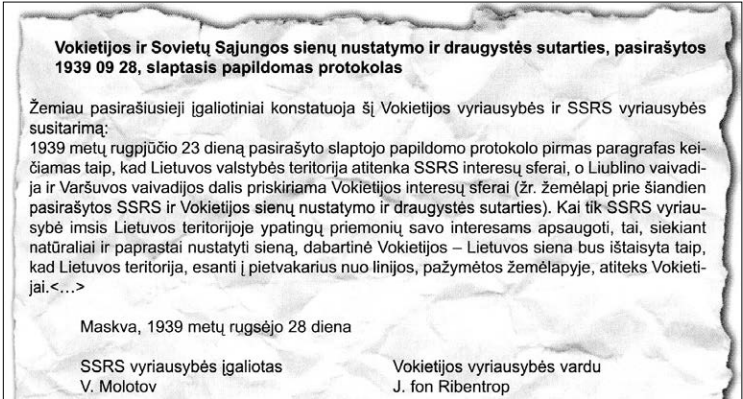
Daugpilio dramos teatras - 8 psl.

Pasaka iš gyvenimo - 8 psl.

Įdėjų mugė - 9 psl.

Taip gyvenam Vasario 16-osios gimnazijoje - 10 psl.

Sausio tryliktoji mokykloje - 13 psl.

Sutartis besirengiant okupuoti Lietuvą

(Iš knygos *Naujausių laikų istorija*, Kronta Vilnius 1999)

TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI

THE LIGHTS OF HOMELAND

2185 Stavebank Rd., Mississauga, ON L5C 1T3 Canada.
Tel. 905 275-4672 • FAX 905 290-9802
E-mail: tevzib@pathcom.com • www.tzib.com

Agreement No. 40012376 PAP Registration No. 09408. CPM 1001760.
LEIDĖJAS: Kanados lietuvių katalikų kultūros draugija „Žiburiai”.
REDAGUOJA: vyr. red. prel. dr. Pr. Gaida, red. Č. Senkevičius, red. R. Sakalaitė-Jonaitienė, techninė red. V. Tumosienė. Metinė prenumerata - \$50, rėmėjo - \$60, garbės - \$70. Oro paštu į užjūrius - \$170, paprastu paštu - \$60. Amerikoje - JAV dol.

Keičiant adresą kreiptis į „TŽ” administraciją. Už skelbimų turinį redakcija neatsako. Rankraščiai taisomi redakcijos nuožiūra. Bendradarbių pasirašyti straipsniai nebūtinai reiškia redakcijos nuomonę.

Tėviškės žiburiai (The Lights of Homeland) is published weekly by the Lithuanian Canadian R.C. Cultural Society „Žiburiai”, Inc.

Subscriptions: regular - \$50, patron - \$60, sponsor - \$70 per year. Airmail overseas - \$170, regular mail overseas - \$60. US subscriptions are payable in US funds. Printed in Canada. ISSN 0040-4063.

Return undeliverable Canadian addresses to Circulation Dept. at mailing address given above.

We acknowledge the financial assistance of the Government of Canada, through the Publications Assistance Program (PAP), toward our mailing costs.

“Vynmedis ir jo šakelės”

**KUN. KAZIMIERAS
AMBRASAS. SJ**

...Kaip mokėjau, taip giedojau...

Šitaip mons.Vincas Algirdas Prancietis parašė savo naujai išleistos knygos *Vynmedis ir jo šakelės* (Jonava, 2005, p. 9) pradžios žodyje. Vienas iš būdingų knygos bruožų – *nuoširdumas*. Nuo pat pirmojo ligi 279 puslapio. Tai paprasto lietuvių kunigo mintys, išdėstytos nuo įžanginio žodžio ir skyrelio *Primicijos*, kur jis aprašo pirmąsias kunigo aukojamas šv. Mišias. Prisiminimų ir dalykiškos gyvenimo patirties kupinuose puslapiuose – paprastas dėstymas, aiškos mintys apie jam brangius seminarijos laikus, sutiktuosius žmones, įsimintinus džiugius ar skaudžius įvykius. Ir iš tikrųjų, kai daugelis asmenų, politikų ir veikėjų krypta į savinaudos pragmatizmą, šis įsimintinas mūsų krašto žmonių apibūdintas ir taikliai pastebėtas kun. Vinco bruožas – *dvasingumas* – labai reikšmingas mūsų laikais.

Antrasis bruožas – *žmogiškumas*. *Vynmedis ir jo šakelės* autorius savo pažįstamų, draugų, profesorių, sudėtingame savo gyvenimo, tremties, darbo ir sielovadinės veiklos kelyje sutiktųjų neaukština.

Trečiasis būdingas *Vynmedžio ir jo šakelės* autoriaus bruožas – *dalykiškas dėstymas*. Dažnai mūsų spaudoje, net knygose atsiradęs ir sėkmingai puoselėjamas daugiažodiškumas neretai peraugąs į mūsų laikais mėgstamą tuščiažodžiavimą, visiškai svetimas mons. Vincui Algirdui. Jo pasakojimas apie tikrai jam ži-

nomus, išgyventus laikus, su-tiktuosius žmones, dalykiškas, objektyvus ir tiesus požiūris priartina jo knygą prie tikrovės, prie mūsų praeities, iš kurios, kaip byloja šios knygos puslapiai, iš tikrųjų galime V. Kudirkos “tautiškos giesmės” pamokyti, drąsiai pasakyti: *Iš praeities tavo sūnūs te stiprybę semia...*

Reikia tik stebėtis, kad devintąją dešimtį amžiaus užgriebs ir bemaž (dar trūksta trejų) šeštąją dešimtį kunigystės metų sulaukęs, geba pakalbėti ir parašyti apie savo kilmės medį, apie savuosius ir giminaičius, kaimynus ir mokslo draugus, profesorius ir tremtinius, daugelį Bažnyčios hierarchų, kunigų ir mūsų tautos įžymių mokslininkų ir veikėjų, nusipelnusių kultūros ir meno vyrų, bet ir mūsų miško brolių – partizanų likimą, skaudžios Sibiro tremties bendrus, įvairių vienuolių ir ordinų atstovus, svarbiausius tautos istorinius įvykius, sugėba juos ne tik blaiviai vertinti, bet ir juose dalyvauti.

Juk kiekviena mūsų praeitį ir mūsų dabartį mininti knyga – tai mūsų tautos metraštis, būtinas akmuo į mūsų kultūros rūmą. Labai trumpame skyrelyje, kurį autorius pavadinuo *Ąžuolas* ir suradęs deramą nuotrauką su parašu “Grigaliūnų giminė prie prosenelio Kazio sodinto ąžuolo 2004 m.”, šitaip užrašė: *Žmogau, sustok prie Tėviškės ąžuolo, pagerbk TAUTOS praeitį, pasisemk ryžto ateičiai* (psl. 252). Net ir tokia smulkmena liudija, kaip autorius atsargiai, jautriai ir pagarbiai vertina kiekvieną mūsų krašto žemės pėdą, jos istoriją ir kartu rūpestingai žvelgia į dabartį.

Susitaikymas

Vienas į kitą atsimušdami dužo muskatinio šampano burbuliukai, dailiomis riekėmis gulė pjaustomas tortas...

Tik aš sėdėjau ir svajojau. Mąščiau. Tarsi bitės avilyje dūzgė žmonės. Tik aš jaučiau, kad savęs negaliu dalinti riekėmis kaip torto, privalau atiduoti save visą. Ilgai stovėjau kryžkelėje. Svaresčiau, gal galima pasielgti kitaip? Sukosi laiko karuselė. Ji diktavo savas tiesas. Supratau, kad kitaip pasielgti negaliu, vadinasi belieka save dalinti visą...

Reda Kiselytė

Kad Tėvynėje būtų šviesiau

ALGIMANTAS ZOLUBAS

2005 m. lapkričio 11 d. geografinio mokytojų ir dėstytojų, kraštotyrininkų, Sibiro kankinės Adelės Dirsytės artimam giminaičiui, jos atminimo įamžinimo puoselėtoji Stasiui Ivanauskui būtų sukakę 80 metų, deja, gruodžio 31 d. šv. Mišiose Šv. Jono Bosko šventovėje Vilniuje minėsime jo mirties pirmųjų metų sukaktį.

Mane, kaip Vilniaus I darbo jaunimo mokyklos mokinį ir jį, kaip tos mokyklos geografinio mokytoją, su S. Ivanausku likimas suvedė 1952 metais. Taip jau būna, kad kai kurie mokytojai mokinių atmintyje išlieka visam laikui. Taip ir iš mano bei mano bendramokslių atminties mokytojas S.I. per daugelį metų nepasitraukė, nes buvo ryški asmenybė, per dėstomą dalyką sugebėjo ugdyti meilę Tėvynei.

Antrasis susitikimas ir jau nenutrūkęs bendravimas su mokytoju įvyko po daugelio metų, kai laisvės vėjas sklaidė raudoną rūką, kai užgniaužtas žodis veržėsi iš nelaisvės. Tuomet prisiminę mokyklą, mokytojus, aptarę jų pažiūras, džiaugėmės, kad tos kartos mokytojai, be mažų išimčių, buvo Lietuvos patriotai, o mokiniai gebėjo juos atpažinti, “išgirsti” jų nutylėjimus, perskaityti tai, ką jie užrašydavo “tarp eilučių”.

Sužinojau apie mokytojo artimą giminytę su Adele Dirsyte, mokytoja ir pasaulyje išgarsėjusia Sibiro lietuvių maldaknygės autore. Sužinojau apie bolševikų sušaudyto Lietuvos generolo Ladigos našlės butą ir jo gyventojus Trakų gatvėje Vilniuje, kur buto šeimininkės Stefanijos Ladigienės ir mokytojos A. Dirsytės pakviesti rinkdavosi arba glaudėsi patriotai jaunuoliai.

Stasys Ivanauskas gimė Gaidžūnų kaime, Šėtos valsč., Kėdainių aps. ūkininkų šeimoje. Tėvui išvykus į Urugvajų užsidirbti pinigų, motina persikėlė gyventi pas savo tėvą Antaną į Pramislavos vienišiemį (Kėdainių raj.). Mokėsi Aukštųjų Kaplių pradžios mokykloje, Šėtos progimnazijoje ir Kėdainių gimnazijoje, kurią baigęs 1942 metais įstojo į Vilniaus universiteto chemijos fakultetą. Mokėsi iki universiteto uždarymo. Dirbo ūkio vedėju amatų mo-

**Stasys (Antanas) Ivanauskas
(1925.XI.11-2004.XII.31)**

kykloje, buhalteriu Vilniaus liaudies universitete, vyr. laborantu Vilniaus pedagoginiame institute. Nuo 1946 m. rudens iki 1950 m. pavasario pedagoginiame institute studijavo geografinę. Baigęs studijas, S. Ivanauskas liko dirbti dėstytoju institute, vadovavo kraštotyros, lauko praktikai. Lygiagrečiai dirbo geografinio mokytoju jau minėtoje vidurinėje vakarinėje mokykloje, vėliau buvo perkeltas į Antano Vienuolio vidurinę mokyklą (čia dirbo iki pensijos).

Su žmona, lietuvių kalbos mokytoja Aldona, išaugino ir išmokė tris vaikus, kurie, įgiję aukštąjį išsilavinimą, sėkmingai darbuojasi.

Iki nepriklausomybės atgavimo mokytojas turėjo Antano vardą, mat 1944 m. vengdamas eiti į frontą su sovietine armija, išsyrpino dokumentus su jaunesnio brolio Antano (g. 1928 m.) vardu. Todėl *Tarybų Lietuvos enciklopedijoje* (t.2. Vilnius, 1986, p. 84) randame Antaną Ivanauską, įvardintus jo darbus.

S. Ivanauskas parašė Lietuvos geografinio vadovėlį, kuris buvo išverstas į rusų ir lenkų kalbas; jo laidos nuo 1964 m. buvo kartojamos. Lietuvos mokytojai tebesinaudoja jo knyga *Lietuvos TSR geografinio dėstymas*. Už 1974 m. išleistą vadovėlį *Lietuvos geografija VII-VIII kl.* jam buvo suteiktas Respublikinės premijos laureato vardas; už pedagoginį darbą 1976 m. apdovanotas Darbo raudonosios vėliavos ordinu. Tais pačiais metais jam buvo suteik-

tas mokytojo metodininko vardas (atnaujintas 1993 m.). Iš parašyto Lietuvos geografinio vadovėlio moksleiviai mokėsi iki 1993 m. 1990 m. parašė prie vadovėlio priedą, kuris 1993 m. buvo išverstas į rusų ir lenkų kalbas. Nuo 1967 m. mokyklose naudojami geografo sudaryti kontūrinių žemėlapių sąsiuviniai. Už ilgametį ir sąžiningą darbą LR prezidento dekretu 1997 m. Stasys Ivanauskas buvo apdovanotas DLK Gedimino 4-ojo laipsnio ordinu.

Kita S. Ivanausko užklausinė veiklos sritis buvo kraštotyra, turizmo organizavimas. Kaip patyręs keliautojas, turizmo instruktorius jis rengė orientacininkus, kurie ne kartą sėkmingai atstovavo Lietuvai įvairiose varžybose. Jis kaip konsultantas dalyvavo mokymų kino filmų *Lietuvos paviršius*, *Nauji geografinio puslapiai* (LTSR pramonė) kūryboje. Pasitraukęs iš pedagoginės veiklos, S. Ivanauskas pastarųjų metų rūpesčių rūpesčiu laikė Sibiro kankinės, Sibiro lietuvių maldaknygės autorės, kandidatės į palaimintąsias bylos iškėlimą, pateikimą Bažnyčiai ir visuomenei. Apie mokytoją Adelę Dirsyte (1909-1955) Sibiro lietuvių maldaknygės autorę, iškentėjusią dešimtį metų Vorkutos, Taišeto ir Magadano lageriuose, iškankintą, fiziškai palaužtą, tesulaukusią 44 m. ir mirusią Chabarovske, S. Ivanauskas iš asmeninio bendravimo su mokytoja, iš susirašinėjimo su ja turėjo ką pasakyti įvairiuose leidiniuose, susitikimuose, proginiuose minėjimuose. S. Ivanausko rašiniai *XXI amžiuje*, *Valsčių laikraštyje*, *Dienovidyje*, *Vorutoje*, jo rūpesčiu Kėdainiuose pastatytas paminklas Adelei Dirsytei atminti – ne tik padėkos ženklas mokytojui, bet ir paskata gyviesiems tęsti į Amžinybę iškeliavusios mokytojos veiklą, kad Tėvynėje būtų šviesiau. Kad Tėvynėje būtų šviesiau, abu mokytojai dirbo ir meldėsi. Stasys mylėti Tėvynę mokė per Lietuvos geografiją, Adelė – per jos suktas maldas.

Prieš metus mokytojai susitiko Amžinybėje. Tebūna jie pavyzdžiu mūsų mokytojams ir moksleiviams, teskatina darbui ir maldai. Kad Tėvynėje būtų šviesiau.

Stasio Ivanausko rūpesčiu pastatytas paminklas Kėdainiuose mokytojui Adelei Dirsytei atminti

MINIATIŪROS

Kad daina nenutiltų

Beprotingai verkia lietus, veidą vagoja jo vingiai. Tai ne ašaros... Širdyje nejaučiu liudėsio. Einu, džiaugiuosi, kad šiandien turiu kojas, rankas, savo darbais sukurta aplinką... Ir tai labai daug... Gali įvykti ir kitaip. Vingrūs gyvenimo dėsnių. Galima atrasti, prarasti... Lietuvių poetas, vertėjas Eugenijus Matuzevičius rašė: “Šiandien žemė apsvaigus dainuoja...” Kiekvieno iš mūsų tikslas, kad ta daina nenu-tiltų...

Nėra kalbos, nėra ir tautos

Iš dešinės: „Drevinuko“ mokyt. metodininkė Onutė Korlienė, dir. pavaduotoja ugdymui Birutė Semeškienė, direktorė Angelė Prichožaj, „Dzūkų pulkucio“ dainininkės porintojos Izabelė Satkauskienė, Anelė Markevičienė, Razvita Kriščiokaitienė. Šias tris dzūkų dainininkes kviečia miesto mokyklos. Jos koncertavo, poringes porino ir Dzūkijos vidurinėje mokykloje Ntr. autorės

ANTANINA URMANAVIČIENĖ

Dzūkijos vidurinės mokyklos bendruomenės atstovai-pedagogai, moksleiviai, suprasdami vieną iš svarbiausių žmoniškųjų dvasinių vertybių – kalbos reikšmę, surengė gražią šventę – Kalbų dieną.

Mokyklos vidinės patalpos – sienos, durys – pasipuošė renginį atitinkančiais ženklais. Dailiuose, įvairiaspalviuose plakatėliuose kiekvieną praeinantį kalbino puikiai besijaučiantys šioje mokykloje malonūs žodeliai, atkeliavę, atskridę iš Vokietijos, Prancūzijos, Italijos, Rusijos, Ispanijos, Anglijos ir iš kitur.

O svarbiausiose, ryškiausiose, gerai matomose vietose, kaip ir dera – lietuviški žodžiai, kuriuose gyvuoja mūsų protėvių dvasia. Puikų renginį mokyklos salėje, kurion atėjo mokytojai, sugužėjo moksleiviai, pradėjo mokyklos direktorius Alvydas Gavelis. Susirinkusiems priminė gimtosios kalbos svarbą tautos, valstybės egzistencijai ir sakė: kol gyva kalba, gyva ir tauta.

Labai svarbu mokėti kitų tautų kalbas, jomis kalbėti, per jas susipažinti su tų kraštų kultūra. Direktorius skiria didelį dėmesį užsienio kalbų mokėjimui. Vokiečių, prancūzų, italų, ispanų, rusų, anglų kalbų mokėjimas (jų dalį savarankiškai išmokę) atvėrė galimybes bendrauti su tų šalių atstovais. Kalbėtojas neužmiršo iškelti lietuvių kalbos aukštą vietą kitų kalbų eilėje. Ji sa-

vo archaine praeitim, savybėmis domina pasaulio kalbininkus, mokslininkus. Jai atsivėrusios pasaulio aukštųjų mokslo institucijų durys.

Ir ji mums, lietuviams, gimtoji kalba, nepaprastai svarbi, per ją sužinom apie savo tėvynės praeitį, turinčią didelę įtaką dabarčiai ir ateičiai. Neužmirškime, kad „Aušra“ lietuvišku žodžiu tapo tautinio atbudimo gaire. Gimtasis žodis – raktas, įgalintis patekti į tautinius rūmus. Šioje šviesioje šventėje didelės pagarbos susilaukė ir gimtinė dzūkų tarmė. Direktorius esąs tikras dzūkas, ragino neužmiršti savo tarmės. Dzūkijos mokyklai rūpi, kad gyvename dzūkų žemėje, kurioje baigia nykti jų šnektos. Ją dar moka tik vyresnio amžiaus žmonės. Reikia pasiklausti dzūkų ir savęs, ar užteks tik matyti dzūkiškoj žemėj gražius pušynėlius, eglėnėlius, bet negirdėti skambios dzūkiškos šnektos. Dzūkiškai pilnatvei reikia ir matyti, ir kalbėti, dainuoti, ir girdėti. Smagu, kad Dzūkijos vidurinės mokyklos dzūkučiai savo šventinėje programoje dzūkų tarmei buvo dėmesingi, gražiai dainavo ir kalbėjo.

Į renginį buvo pakviestos dzūkų pulkucio „Šilagėlės“ giesmininkės, pasakotojos. Buvo labai malonu, kad Dzūkijos vidurinės mokyklos moksleiviai ir mokytojai šiltai sutiko, plojimais palydėjo dzūkišką žodį ir dainą. Tikriausiai taikoje ir kalboje sušvito mūsų prigimčiai, širdžiai brangus mūsų protėvių paveldas.

Tau, Tėvyne

1990-2005

Leisk, Tėvyne, Tau surinkti žiedus
Erškėčių vainiko sopulių-
Pusę amžiaus kančios iškentėtos,
Pilnom širdim aštriausių spyglių...
- Tautos Laisvės - jos vilčių gilių!..

Debesys juodi tolyn nuslinko, -
Kiek aukų kelionėj sutryptų?!
Pakeliuos, miškuose, liūnuos liko
Partizanų ten nesurastų...
- Brolį, atsiliepk, kur Tu?!

Dieną, naktį lietuje ir šalty-
Juos globojo Dievas ir gamta.
Lietuvai reikėjo tai pakelti, -
Idėja širdies – kova šventa.
- Žygin šaukė pavergta Tauta.

Dovydeliai kovėsi su galijotu-
Tuščios rankos – bet dvasia tvirta.
Milžiną Jūs nuvertėt nuo sosto,-
Sūnų aukom žemė atpirkta.
- Jus globojo Viešpaties ranka.

Dvidešimtpirmasis amžius eina
Perskridęs penkiolikąją upe,
Įvertinta brangioji Laisvės kaina,-
Kelkite, kas kryžkelėj suklupę!..
- Laužkit sąžinės ragus sukrutę!..

Leisk, Tėvyne, Tau padovanoti
Amžinai nevystančių gėlių.
Laisvės kankiniai apvainikuoti
Viešpaties Malonės spindulių.
- Jo palaimoje budėkime kartu!

Sofija Šviesaitė,
Laisvės kovų dalyvė
2005.X.27, Mažeikiai

Partizanų kapai Lietuvos kryžių kalne

Ntr. F. Mockaus

SAVAITĖ LIETUVOJE

Kuria naują partiją

Lietuvos liberalų sąjūdį (LLS) steigia opozicinės Liberalų ir centro sąjungos vadovo, Vilniaus mero Artūro Zuoko priešininkai. Kaip vienas galimų naujos partijos vadovų neoficialiai įvardijamas parlamentaras Petras Auštrevičius. Besikuriančio LLS skyriai įsteigti Čikagoje ir Briuselyje, paramos sulaukta ir iš Airijoje, Didžiojoje Britanijoje bei Norvegijoje gyvenančių lietuvių. Naujoji politinė jėga turi savo rėmėjų 39 Lietuvos savivaldybėse iš 60. Steigiamasis suvažiavimas planuojamas vasario 25 d., skelbia LGTIC-BNS.

Apie naujos partijos kūrimą buvo paskelbta po to, kai 2005 m. lapkričio viduryje nepavyko iš partijos vadovo posto nuversti A. Zuoko. Jis neatsižvelgė į prezidento Valdo Adamkaus raginimus pasitraukti iš pareigų praradus pasitikėjimą. Sausio 17 d. visi Naujosios sąjungos (socialliberalų) frakcijos sostinės savivaldybės taryboje nariai pasirašė interpeliaciją merui. Sausio 18 d. priimtas sprendimas interpeliaciją A. Zuokui rengti vasario pradžioje, po miesto biudžeto patvirtinimo. Procedūrai pradėti reikalingi parašai jau surinkti. A. Zuokui pareikštas nepasitikėjimas, seimo laikinajai komisijai galimoms korupcijos apraiskoms Vilniaus savivaldybėje ištirti paskelbus.

Ambasadorių pakeitimai

BNS žiniomis, Lietuvos ambasadorius Izraelyje Alfonsas Eidintas bus skiriamas vadovauti Lietuvos ambasada Norvegijoje. Jis pakeis iš pareigų atšauktą Česlovą Stankevičių, kuris dabar dirba užsienio reikalų ministerio patarėju.

Jungtinių Tautų (JT) Ekonominė ir socialinė taryba (ECOSOC) Lietuvos nuolatinį atstovą JT ambasadorių Gediminą Šerkšnį išrinko Tarybos viceprezidentu. Prezidentu išrinktas Tuniso nuolatinis atstovas JT ambasadorius Ali Hachani. Lietuvos atstovas Tarybos viceprezidentu vieneriems metams išrinktas pirmą kartą. Viceprezidentas dalyvauja priimančias sprendimus ECOSOC biure, globoja priskirtą ECOSOC veiklos atkarpą, pavaduoja ECOSOC prezidentą.

Kritika Rusijos politikai

Buvę Lietuvos, Lenkijos, Latvijos ir Estijos vadovai paskelbė bendrą atvirą laišką, kuriame kritikuoja Rusijos energetinę politiką ir ragina ES parengti bendrą poziciją Rusijos atžvilgiu šiuo klausimu. Buvusio Lietuvos parlamento pirmininko Vytauto Landsbergio ir Lenkijos, Latvijos bei Estijos buvusių premjerų Jerzio Buzeko,

Guntaro Krasto ir Marto Laaro laišką sausio 17 d. išspausdino britų dienraštis *Financial Times*.

Kaip praneša LGTIC-BNS, laiško autoriai teigia, jog Rusija naudoja energiją, kad darytų įtaką kaimynams, ir kad Rusijos ir Vokietijos tiesiamas dujotiekis Baltijos jūros dugnu nesprendžia problemos, o yra nauja problema. Tai sumažins Lietuvos, Latvijos ir Lenkijos energetinį saugumą.

Turės didinti algas

Lietuvos ministeris pirmininkas Algirdas Brazauskas sausio 17 d. pareiškė, kad sparčiai augant bendrajam vidaus produktui (BVP) Lietuvoje ir mažėjant šešėlinei ekonomikai šalies darbdaviai artimiausiu metu privalės didinti darbuotojų algas. Jis priminė, kad Lietuvoje BVP vienam žmogui panašus kaip Lenkijoje, tačiau ten vidutiniai atlyginimai yra 60% didesni negu Lietuvoje. Žinovų teigimu, siekiant išlaikyti ekonomikos augimą Lietuvoje, reikia, kad būtų aktyviai investuota į gamybos modernizavimą bei skatinti užsienio investicijų atėjimą į Lietuvą.

Pažangiausia ES narė

LGTIC žiniomis, Lietuva dar prieš metus tapo pažangiausia Europos sąjungos (ES) valstybė perkeldama į savo teisę įvairias direktyvas ir pagal šį rodiklį aplenkė visas ES valstybes. Europos komisijos pranešime pabrėžiama, kad pagal valstybinės teisės suderinamumą su įvairių ES direktyvų nuostatomis, Lietuvos nušimtinis dydis yra didžiausias iš visų ES valstybių narių – 99,45%. Tai reiškia, kad Lietuvos teisės ir ES direktyvų suderinamumas yra beveik šimtanuosimtinis. Po Lietuvos prie pažangiausių ES narių priskiriamos Ispanija (99,09%), Austrija (98,81%), Danija (98,81%) ir Vengrija (98,66%).

Išaiškinta nelegali migracija

Latvijos ir Lietuvos pasieniečiai bendru veikimu išaiškino ir likvidavo nelegalios migracijos kelią iš Moldovos ir Ukrainos į Vakarų Europą, rašo LGTIC-BNS. 2005 m. gruodžio mėnesį sulaukty beveik 30 moldavų, taip pat 10 ukrainiečių ir nelegalus vedlys. Didžioji dalis nelegalų sulauktyti Latvijos teritorijoje.

Valstybės sienos apsaugos tarnybos (VSAT) žiniomis, Lietuvoje šiuo metu išskiriamos dvi nelegalių imigrantų kategorijos. Pirmajai priklauso asmenys, kurie legaliai atvyksta, tačiau išbūna ilgiau, negu leidžiama. Antarąją kategoriją sudaro nelegalai, kurių tikslas yra nelegaliai pasilikti Lietuvoje arba išvykti į kitas ES valstybes. Pernai VSAT pareigūnai iš viso sulaukė 967 nelegalius imigrantus. Didžiausią dalį sudarė Rusijos (462) ir Gudijos (193) piliečiai. **RSJ**

VILIUS BRAŽĖNAS

Praėjusių metų paskutinį mėnesį prasiveržė gan įdomios diskusijos apie žiniasklaidą. Vien tik *Bernardinuose* pasirodė bene penki rašiniai ta tema. Keista, kad veik visi ten pasisakę žurnalistai įklimpo bandymuose išspręsti žiniasklaidos “funkcijas”, “prievoles”, lyg ir privalomą “nešališkumą”, “nepriklausomumą”. Atrodo, kad per daug mūsų žurnalistų, lygiai kaip ir skaitytojų, yra įtikėję į “laisvos spaudos” mitą. Atrodo ir jie maišo “spaudos laisvę”, kuri kai kur (ir Lietuvoje, kol kas) yra, su “laisva spauda”, kurios iš esmės nėra ir negali būti. Spauda bei žiniasklaida apskritai visada nuo ko nors priklauso.

Kaip verslas, žiniasklaida priklauso nuo pinigų: nuo leidėjo ir skelbimų. Tik iš dalies nuo prenumeratorių, kurių skaičius, tarp kitko, įtaigoja skelbimus. Ideologinė spauda priklauso pirmiausiai nuo rėmėjų pažiūrų, įsitikinimų. Kiekvienas žurnalistas yra įtaigojamas savos patirties, principų, sąžinės arba, žinoma, redaktoriaus. Žiniasklaidos barimą – kritiką už šališkumą galima pateisinti tik tada, kai leidinys ar RTV laida, klysdama ar sąmoningai klaidindama, giriasi “nešališkumu”, “nepri-

“Laisvos spaudos” mitas

klausomumu”. Prieš ketvirtį šimtmečio Pietvakarių Floridoje atsirado (deja, su mažu kapitalu) leidėjai naujam, konservatyviam savaitraščiui. Jie norėjo atsverti ten vyraujančią “liberalinę”, globalistinę klikos žiniasklaidą. Man teko suorganizuoti redakcinę leidimo dalį ir jai vadovauti.

Po kiek laiko redakcijoje pasirodė, kaip paaiškėjo, buvęs aukšto rango teisės mokslo pedagogas ir žymios, tamsiai rausvos, “civilinių teisių” organizacijos vadovybės patarėjas. Spausdindavome jo gana kritiškus mūsų laikraščiui laiškus redakcijai. (Tiesa, kartais prie tokių laiškų pridurdavau trumpus, humoristinius redakcijos komentarus). Tas kairus intelektualas pasisiūlė rašyti mūsų savaitraščiui, kuriam esą reikia “kitos pusės”. “Mielas pone”, paaiškinau jam, “mes ESAME KITA PUSE”. Ir niekad to neslėpėme.

Tad be reikalo net žurnalistai ieško žiniasklaidoje lyg jai privalomo nešališkumo, visuomenės ugdymo, kažkokio “pilietinio žurnalizmo”. (Gal “atviro” žurnalizmo?). Be pagrindo ieško lyg kažkieno įpareigotų dorybių. Pastarųjų

žiniasklaidoje yra gal tiek pat, kiek ir kitose gyvenimo srityse. Tačiau toje srityje niekas neturi teisės ką nors jam nepriklausančio įtaigoti. Išimtis būtų valstybinė žiniasklaida. Tuo atveju žiniasklaida privalo visomis išgalėmis ginti valstybės ir tautos, o ne kurios partijos ar triukšmingos, agresyvios mažumos, reikalus.

Aišku, kad turime žurnalistų, kurie neskleidžia (sąmoningai) melo, nepila nuodų į tautos dvasios indą, nebalina ir nenutyli korupcijos. Jie bando, kiek leidėjai ir redaktoriai leidžia, skleisti tiesą, kaip ją supranta. Tačiau, net neveikiamas pinigų, kiekvienas žurnalistas yra “priklausomas”: jo pažiūros ir sprendimai yra įtaigojami jo pasaulėžiūros, principų, sąžinės. Kasdien jis turi apsispręsti, kuris iš dienos įvykių yra svarbesnis už kitus.

Naujienų srities niekas nėra kada nors išradęs ir užpatentavęs. Žiniasklaidos ištakos užtinkamos gilioje senovėje. Žmonių smalsumą žinioms patenkindavo keliaujantys vaidilos ir dainiai. Dar ne taip seniai Lietuvoje, kol nebuvo net radijo ar laikraščio užkam-

pio kaime, žurnalistų pareigas ėjo žinių apie kaimo gyvenimą surinkti sugébanti plepi moterėlė. Ji kaimynėms per tvorą ar prie kiemo vartelių papasakodavo (“Ar girdėjai?”) tai, ko jos nebuvo girdėjusios.

To meto per kaimus keliaują siuvėjai, kiti “ekspertai”, siūlus ir adatas parduodą prekeiviai ir plačiai vaikštą elgetos, buvo ano meto “politikos apžvalgininkai”. O apylinkės kalvėje vykdavo pypkiojančių vyrų “mokslinės konferencijos”, “spaudos klubai” ir “forumai”. Tačiau ir tada niekas nieko negalėjo įpareigoti sakyti tik tiesą ar ginti kito asmens interesus vietoje savųjų. Gal ir tada riebi višta ar tuzinas kiaušinių paskatindavo plepią moterėlę ką nors nutylėti.

Skirtumas tarp dabartinės ir anų dienų “žiniasklaidų” yra tas, kad šiandien yra daugiau įvairių “tvorų” ir daugiau abiejų lyčių “moterėlių” per tvoras net ir apie kaimyninių “kaimų” naujienas pasakoti. Tad belieka naudotis spaudos laisve ir stengtis apie tai, kas vyksta Lietuvoje ir pasaulyje, išgirsti iš “moterėlių” abiejose “tvorų” pusėse. Tai, palyginus teigimus su istorija ir faktais, padės tiksliau nustatyti, kurioje pusėje daugiau tiesos.

Turtėjanti biblioteka

Šeštokų laikraštis

Visais laikais bibliotekos buvo literatų buveinėms. Rokiškio “Romuvos” gimnazijos bibliotekoje 6c klasės moksleiviai pristatė kūrybinį darbą – laikraštį *Mes – šeštokai*. Moksleivių kūrybingumu buvo nustebinta lietuvių kalbos ir literatūros mokytoja Audronė Dūdienė, nes pamokų metu moksleiviai įgijo tik teorines žinias, o laikraštį moksleiviai kūrė savarankiškai. Įdomu ir tai, kad jaunieji žurnalistai, kiekvieną temą pristatė vaizdingai inscenizuodami. Pristatydami laikraštį *Mes – šeštokai*, moksleiviai susirinkusius informavo, kad laikraštyje jie ras daug įdomių, rimtų ir naudingų dalykų, daug sužinos apie jų klasę ir jos rekordus, rūkymo žalą bei ką apie ją galvoja mokytojai. Šeštokai priminė apie šaltojo metų laiko ligas ir

kaip jų išvengti. Leidinys iliustruotas karikatūromis, o norintys sužinoti savo ateitį, supažindinami su horoskopais ir daug kitokių įdomybių.

Rokiškio “Romuvos” gimnazijos biblioteka užmezgė bendradarbiavimo ryšius su Lietuvos žurnalistų sąjunga, todėl norintys tobulinti žurnalistinio meno įgūdžius, moksleiviai turi galimybę ne tik susipažinti su leidiniais David Randall *Universalus žurnalistas*, žurnalistų konferencijų medžiaga, bet ir iš jų mokytis profesionaliai rašyti.

Dovanos bibliotekai

Jau ne kartą informavome *Tėviškės žiburių* redakciją apie Rokiškio “Romuvos” gimnazijos bibliotekoje kaupiamą autografuotų leidinių kolekciją. Bibliotekos darbuotojos nesitikėjo, kad jau ne pirmi metai pavyks taip sėkmingai vykdyti projektą *Autografuoti leidiniai*.

Panemunės pilis

ZITA BILEVIČIŪTĖ

2005 m. vasarą, lankydamasi Lietuvoje, aplankiau eilę istorinių įžymybių. Viena jų – Panemunės pilis. Štai trumpa jos istorija.

1597 m. Žemaičių pakamario Stanislovo Stankevičiaus-Bielevičiaus Panemunės dvarą įsigijo vengrų kilmės dvarininkas Jonušas Eperješas. 1604 m. jis pradėjo rezidencinės pilies statybą. Manoma, kad statinio architektas – Vilniaus Žemutinės pilies atstatymo autorius Petras Nonhartas. 1759 m. šią pilį nusipirko Akmenės seniūnas, Lietuvos Didžiosios kunigaikštystės vėliavininkas Antanas Gelgudas. Naujasis savininkas atnaujinio apleistą pilį bei parką ir čia įkūrė prabangią savo šeimos rezidenciją. Atstatytos pilies architektūra įgavo klasicizmo bruožų, šiuo stiliumi atnaujinti tvenkiniai, sutvarkytas parkas, jame įrengta oranžerija, aptvarai. Pietinėje statinio dalyje pro iškirstus langus atsivėrė gražus vaizdas į dvaro parką ir į

Nemuną. Buvo pastatytos naujos baltų koklių krosnys, reprezentaciniai kambariai papuošti antikinių figūrų frizais.

Generolas Antanas Gelgudas tapo vyriausiuoju 1831 m. sukilimo dalyvių vadu Lietuvoje. Atvykęs iš Užnemunės jis su 16,000 karių persikėlė per Nemuną ties Gelgaudiškiu ir apsistojo netoli savo tėvonijos. Iš čia prasidėjo jo vedamų sukilėlių kovos Lietuvoje. A. Gelgudas žuvo, o brolis Jonas pasitraukė į Vakarų. Pilis ir visi Gelgaudų turtai atiteko carinės Rusijos išdui. Pilis, netekusi šeimininkų, buvo prižiūrima besikeičiančių administratorių, kurie ja menkai rūpinosi. Todėl pilis ilgainiui vis labiau iro ir griuvo.

1867 m. pilį ir dvarą perėmė Gelgaudų turto paveldėtojas – dvarininkas Stanislovas Puslovskis. Pilyje įrengti keli kambariai, o rytų korpusas beveik sugriuvo.

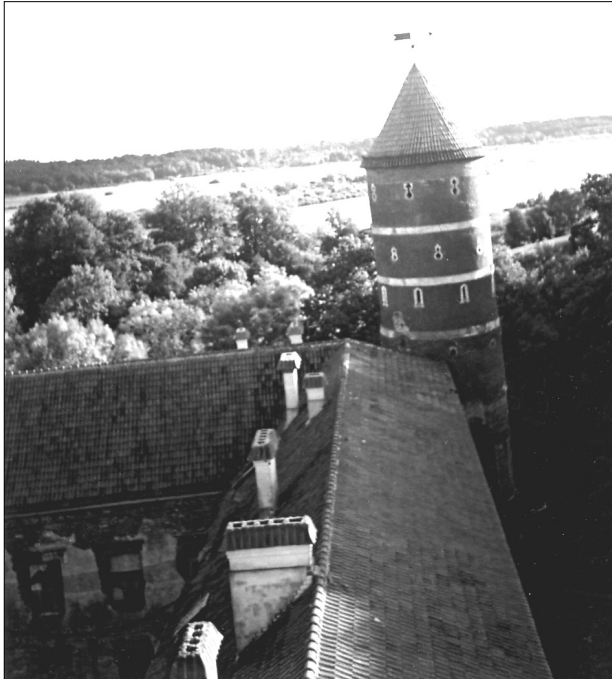
1925 m. pilis parduota iš varžytynių. Pilį nusipirko

iš JAV grįžęs kunigas A. Petraitis ir įkurdino čia vie-nuolius saleziečius.

1935 m. pilis perduota Archeologijos komisijai prie Švietimo ministerijos. Nuo to laiko ji buvo įvairių kultūros ir švietimo įstaigų žinioje. 1961-1962 m. pilis konservuota, pastaraisiais metais atnaujinama. 1961 m. ji įtraukta į Lietuvos architektūros paminklų sąrašą. Šiuo metu Panemunės pilis priklauso Vilniaus Dailės akademijai, kuri čia įrengs turizmo kompleksą – šiuo metu vyksta atstatymo darbai.

Panemunės pilis atsispindėjo ne vieno dailininko kūryboje. Ją tapė žinomas dailininkas ir keliautojas N. Rerichas bei kiti menininkai.

P.S. Panemunės pilis yra viena puikaus maršruto panemuniais dalis. Keliaujant nuo Kauno Jurbarko link, atsiveria nuostabūs Nemuno vaizdai, yra daug puikių šventovių – Seredžiaus, Skirsnemunės, Vilkijos, Veliuonos, taip pat daug piliakalnių, Raudonės nuostabi pilis, Veliuonos dvaro sodyba su parku bei kitos istorinės įžymybės. Taip pat pakelėje galima apsistoti kaimo turizmo sodybose.

Panemunės pilis

Ntr. Z. Bilevičiūtės

XIX š. pradžioj klasicistinės architektūros paminklas – Veliuonos dvaro sodyba su parku, kuriam auga retų medžių, tarp jų bene vieninteliai Lietuvoje geltonžiedžiai tulpmedžiai. Paskutiniai dvaro savininkai buvo švedų kilmės didikai Vakseliai, pirkę dvarą 1909 m. Dabar dvaro rūmuose, nors juos ir atsiėmė dvarininkų Vakselių paveldėtoja Olga Vakselytė-Švarc, gyvenanti Kanadoje, globoja Veliuonos kraštotyros muziejus

Ntr. Z. Bilevičiūtės

Geležinės klumpės sunešiotos!

ANTANINA GARMUTĖ

Lietuvių liaudies pasakoje *Eglė – žalčių karalienė*, norėdama išlipti į krantą ir apsilankyti tėviškėje, savo vyro Žilvino nurodymu turėjo atlikti neįveikiamas užduotis. Viena iš jų – sunešioti geležines klumpes. Atrodė, jog ši kliūtis neįveikiama, ir Eglei amžinai lemta likti marių įkaite. Tačiau geroji laumė jai pagelbėjo sunešioti tas klumpes bene per tris paras.

Pasakos geležinių klumpių nešiojimas labai primena tuos kryžiaus kelius, kuriuos eina raudonųjų okupantų konfiskuoto turto savininkai jau antrą dešimtmetį laisvę atgavusioje Lietuvoje. Tik čia nebėra tų gerųjų laumių, kurios žmogui padėtų greičiau įveikti biurokratinius barjerus. Ir nėra statistinių duomenų, kiek tų vargšų savo golgotose atgauti nuosavybę gavo infarktus ar insultus ir paliko šį pasaulį. Valdžios keitėsi iš dešinės į kairę – ir visos vienodai grobuoniškai laikėsi įsikandę į svetimą gera.

Teisybės dėlei reikia pasakyti, kad šios rūšies diskriminacija palietė ne visus nukentėjusius, t.y. savininkus. Jie buvo atitinkamai surūšiuoti: panašiai kaip sovietmečiu buvo visi lygūs, bet kai kurie lygesni, taip ir atgautos nepriklausomybės metais atsirado savėni už savus, patriotiškesni už patriotus, mažiau ir daugiau tremtiniai, partizanai ir jų rėmėjai, garbingi ir labiau garbingi. Kitaip tariant, mažiau ir labiau verti atgauti nuosavybę – pirmarūšiai ir antrarūšiai piliečiai. Beje, pastaruosius anuometiniai raudonieji, dabar, pažaliavę – patys runkeliais pavadinuo... Neokomunistiniai vagys ir prisiplakėliai prie jų valdžioje savo gobšumu jau seniai nieko nestebina – tokia jų marksistinė prigimtis. Bet ypač skaudu buvo su tokia realybe susidurti jau pirmaisiais dešiniųjų valdymo metais. Pakirtę šaką, ant kurios patys sėdi, matyt, dėl to jie ir neteko didžiosios dalies savo populiarumo.

Tačiau laikas eina. Žmonijos išmintis galioja – patarlė sako: “Ateis šventė ir į tavo gatvę!”. Kaune, Birutės gatvėje į mano tėvų namus ši šventė atėjo bene paskiausiai... Atėjo! Net nesitiki, kad geležines klumpes sunešiojau. Išskankino tiek, kad, atrodo, nebėra jėgų net džiaugtis. Ant stalo guli krūva dokumentų, nurodančių jog po 4 metų galėsiu realiai įžengti į tėvų namus, iš kurių rūsčiame bolševikmetyje buvau ištremta užbaigti vaikystės į Sibirą, o tėvai išvyti benamių keliais Tėvynėje.

Žalumoje skęsta Birutės gatvė Kaune, kurioje gyveno Matas Šalčius, Adolfas Damušis, gyd. Kiaunienė, doc. Babilius, pulkininkas A. Matukas ir kt.

Šiandieninėje situacijoje nuosavybės teisių pripažinimas dar nereikia sugrįžimo. Kada tai bus – o ar bus? – neišku: dokumentuose numatytos 2 tuščios, neužpildytos grafos – jeigu pasikeistų palikuonys, t.y. jeigu savininkas nebesulauktų. Vis dėlto žengtas žingsnis pirmyn – per 15 metų... (Geriau vėliau, negu niekad). Rodos, pasibaigė “prichvatizatorių” gąsdinimai, grasinimai ir kitos manipuliacijos. (Ir kaip jie nepaspringo sužlugdytomis gamyklomis, prisigrobtais sklypais ir kitu turtu? Vis buvo negana...).

Bet... kai kas geležines klumpes vis dėlto sunešiojo. Stebėtina tik, kad tarp anksčiausiai ir vėliausiai savininkams grąžintų pastatų yra esminis skirtumas: anksčiau sugrąžintieji buvo suremontuoti valstybės lėšomis, o vėliausiai grąžintus, labiau nugyventus pastatus turės susiremontuoti patys savininkai. Ką gi, ištversime ir tai. Kaip ištverėme viską, kas teko mūsų daliai: žmogaus kantrybė, sakoma, ir už akmenį stipresnė. (Deja, tik ne sveikata...).

Geltonas namas A. Panemunėje, Kaune, Birutės gatvėje prie Nemuno laukia tebegrįžtančių – “iš ilgos kelionės” – Gulago įkaitų. Kas žino, gal ir sulauks?

KANADOS ĮVYKIAI

Naujos gydyklos

Privačios gydymo įstaigos bus atidarytos vasarai baigiantis Toronte, Otavoje, Londone, pranešė Don Copeman, Copeman Sveikatos apsaugos bendrovės pirmininkas. Šios gydymo įstaigos priims pacientus, kuriems nereikalinga skubi pagalba, o lėtas nuoseklus gydymas ar įprastiniai sveikatos patikrinimai. Pacientai turės mokėti vienkartinį registracijos ir metinį mokestį už paslaugas. Pirmoji privati gydykla pradėjo veikti praėjusį rudenį Vankuveryje (BC). Nors provincijos politikai, medikai gan kritiškai vertina šias įstaigas, abejoja, ar jos nepažeidžia šalies konstitucinio reikalavimo dėl teisės į nemokamą gydymą, manoma, kad po poros metų šalyje veiks 37 privačios klinikos.

Nuo balandžio mėnesio bus sustabdyta vaistų nuo peršalimo prekyba smulkių prekių ir maisto parduotuvėse. Pastebėta, kad vaistai nuo alergijos ir peršalimo paprastai parduodami be recepto, turi sudėtinių dalių, kurios gali būti panaudojamos ypač jaunimo populiariam kvaitalui (crystal meth). Naujasis įstatymas bus taikomas 17 vaistų, kurių sudėtyje yra tikro ar sintetinio efedrino. Per metus parduodama jų už 200 mln. Vaistinėms šis draudimas negalioja, tačiau norintys įsigyti šių vaistų galės tik rekomendavus specialistams. Vaistų gamintojai ir smulkiosios prekybos savininkai abejoja, ar ši priemonė padės apsisaugoti nuo polinkio gaminti ir svaigintis savadarbiais svaigalais.

Skaudžią netektį patyrė Kanados diplomatų bendrija ir taikos misijos kariai Afganistane. Vyresnysis užsienio reikalų pareigūnas, šalies patikėtinis Afganistane Glynn

Berry žuvo, kai važiuotas savižudis susprogdino savos gamybos bombą netoli Kanados karių šarvuočių vilkstienės Kandahare. Sužeisti kartu su diplomatu važiavę ir trys kareiviai, du iš jų – labai sunkiai. Žuvęs diplomatas dirbo Kandaharo atstatymo misijoje, buvo 250 narių turinčios statybos firmos politinis direktorius. Liudininkų tvirtinimu, buvo užmušti du afganai, dešimtis sužeista. Atsakomybę už įvykdytą teroro veiksmaus prisiėmė vietinių teroristų grupė, turinti ryšį su Talibanu. Nuo 2002 metų Afganistane yra žuvę 9 kandaiečiai. Šiuo metu Afganistane, daugiausia Kandahare, su taikos misija yra daugiau kaip 600 Kanados karių. Vyriausybė planuoja pasiųsti dar bent 1,500 karių.

Vandens kelias Ontario ežere tarp Toronto ir Ročesterio bus uždarytas. Ročesterio miestas daugiau nenori rūpintis naujuoju keltu. Miesto vadovų tvirtinimu, jie per 10 mėnesių prarado 10 milijonų ir negali švaistyti pinigų toliau. Toks sprendimas buvo gana netikėtas šio kelto tar-

nybai, kuri reklamavo ir jau platino bilietus pavasarinėms kelionėms. Keltas, pavadintas *The Spirit of Ontario (Ontario dvasia)*, pradėjo veikti 2004, tačiau po kelių mėnesių nutraukė savo keliones. Dėl finansinių sunkumų buvo parduotas už 32 milijonus Ročesterio miesto savivaldybei, kuri keltą pavadino nauju *The Cat (Katino)* vardu. Bet nieko nepadėjo nei vardo, nei savininko keitimas. Netgi didžiausio sezono metu 774 vietas turintis keltas plaukdavo apytuštis - vos 100 ar dar mažiau keleivių.

Kanados saugumui grėsmę keliantys asmenys šaliname iš visuomenės. Neseniai iš šalies išsiųstas terorizmu įtariamas alžyrietas Samir Ait Mohamed, priklausęs Kanados alžyriečių grupei, kuri ketino išsprogdinti Los Angeles oro uostą ir sukelti neramumus Montrealyje. Kalėjime uždarytas Abdula Khadr, 24 m. kurį ruošiamasi perduoti JAV kovos su terorizmu tarnyboms. A. Khadr yra kilęs iš šeimos, turėjusios artimų ryšių su Osama bin Laden. Jo tėvas žuvo 2003 m. kartu su kitais teroristais, kovodamas prieš amerikiečius. Pats Abdula yra prisipažinęs, kad yra buvęs Al Qaeda stovyklose, pirkęs ginklus šiai organizacijai. Vėliau savo prisipažinimus jis atsiėmė, tvirtindamas, kad buvo išgauti, kankinant jį Pakistano kalėjime. Jaunesnysis brolis – Omar Khadr – jau ketvirtus metus kalinamas Guantanamo kalėjime. Jis kaltinamas amerikiečių kario mediko žmogžudyste, suokalbiu vykdyti teroro aktus prieš amerikiečius. Suėmimo metu Omar tebuvo penkiolika su puse metų. Jį ruošiamasi teisti karo tribunolo teisme.

Ne vilkai, o neatsakingas pramonės plėtimas miškinguose provincijos plotuose kelia išnykimo grėsmę retos rūšies šiaurės elniams – karibu. Taip tvirtina Edmontono gamtos saugininkai, kritikuodami Alberto provincijos vyriausybės leidimą be atodairos naikinti vilkus, gelbstint sparčiai mažėjančias karibu kaimenes. Vilkai padeda išlaikyti natūralią laukinės gyvūnijos pusiausvyrą, o elnių gyvenimą labiau trikdo jų ganyklas užimančios pramonės įmonės, ten tiesiami keliai, nuolatinis automašinų judėjimas.

Mutinės tarnautojai savo ir sienų saugumo labai privalo būti ginkluoti. Tokią išvadą po nuoseklaus tyrimo padarė privati saugumo tarnyba, įspėjusi, kad Kanados ir USA siena lengvai pažeidžiama ir reikalinga geresnės priežiūros. Mutininkų profesinės sąjungos vadovai tvirtina, jog federacinė valdžia nepakankamai vertina pasienio specialistų pastangas palaikyti tvarką ir saugumą bei pavojų, kurį patiria pasienio saugotojai kasdieniniame darbe. Pirmoji savo protestą prieš tokį požiūrį išreiškė Sarnijos pasienio tarnyba, laikinai nutraukusi darbą dėl pavojingų sąlygų.

S.K.

“Žemaičio garlėkys”

IRENA ŽIURAUŠKIENĖ

Maždaug 10 paskutinių gyvenimo metų aviacijos pradininkas Lietuvoje Aleksandras Griškevičius praleido Viekšniuose. Jis gimė 1809 m. Kėdainių rajone, o mirė 1863 m. Viekšniuose ir buvo palaidotas miestelio kapinėse. Tai buvo labai talentingas ir išsilavinęs žmogus, mokėjęs lietuvių, rusų, lenkų ir keletą Vakarų Europos kalbų. A. Griškevičius buvo dirbęs raštininku Vilniaus gubernijos valdyboje, Šiaulių apskrities teisme, sekretoriavęs Šiaulių miesto rotušėje, vertėjavęs Kauno gubernijos civilinio teismo rūmuose. Laisvalaikį jis domėjosi skraidymo teorija, filosofija, parengė keletą skraidymo aparato projektų. 1851 m. jis išleido knygą *Žemaičio garlėkys*. Tai vienintelis išlikęs šio išradėjo aviacinės veiklos dokumentas.

Aviatorius savo sukonstruotus aparatus pats statė ir nesėkmingai bandė. Kurdamas originalią “žemaičio garlėkio” konstrukciją, A. Griškevičius kruopščiai išgildeno J. Degino (1807) ir F. Dribergo (1845) ornotopterių pro-

A. Griškevičiaus garlėkio brėžinys iš jo knygos *Žemaičio garlėkys*

jektus. Pripažindamas, kad ornotopteris gali skristi judančiais sparnais, jis tvirtino, kad skridimo aparatui privaloma suteikti paukščio pavidalą ir panaudoti garo jėgą. Todėl dideles viltis A. Griškevičius dėjo į savo klasikinio pavidalo mechanškai varomo ornotopterio projektą. “Žemaičio garlėkys” – tai ornotopterio, lėktuvo ir aerostato hibridas, paukščio pavyzdžiu sukonstruotas sunkesnis už orą skridimo aparatas – aerodimas. Garlėkys turi uodegą, dvi poras profilio sparnų ir du besisukančius ratus su mentėmis, panašius į vandenmačius. Viršutiniai nejudomi sparnai

aparatai teikia pastovumo, laiko jį ore ir atstoja krypties vairą, kuris veikia keičiant sparno įstrižumo kampą. Viršutiniai sparnai kartu su nedidelio skersmens oro balionu laikydami lėktuvą ore, skridimo metu mažina būtinybę tankiai mojuoti apatine judamųjų sparnų pora. “Žemaičių garlėkio” konstrukcija yra įdomus bandymas apeiti keblumus, susijusius su klasikinio lėktuvo kūrimu bei bandymu. Todėl savo sumanymais A. Griškevičius buvo artimas ir kitiems to meto aviacijos teoretikams.

Prieš mirtį, 1860 m., Aleksandras Griškevičius parašė filosofinį traktatą *Gamtos tikrovė, arba matematinės išvados apie dievybę, sielą ir tikėjimo paslaptis trumpais populiariais pašnekesiais*. Iš jo matyti, kad A. Griškevičius gerai žinojo Vakarų Europos filolosofų darbus, juos traktavo savitai. Carinė valdžia dėl šio kūrinio autoriui buvo iškėlusį bylą Šiaulių apskrities teisme.

Aleksandras Griškevičius teisėtai laikomas aviacijos pradininku Lietuvoje.

MŪSŲ TĖVYNĖJE

NELEGALŪS TABAKO FABRIKAI

BNS žiniomis, jau 2004 m. Lenkijos teisėsaugos pareigūnai likvidavo du nelegalius cigarečių gamybos fabrikus netoli sienos su Lietuva – Pasleko ir Lomžos miestuose. Taip pat pernai kovo mėnesį netoli Rygos, Latvijoje buvo aptikta rūkalų gamykla, paminta apie 20 milijonų netikrų “Marlboro” ir “Regal” cigarečių. Panaši gamyba vyko ir Gudijoje. 2005 m. rugpjūčio mėn. Muitinės kriminalinės tarnybos (MKT) ir Šiaulių policijos ONTT pareigūnai likvidavo nelegalų tabako fabriką Šiauliuose. Gruodžio 1 d. patikrinę Šakių rajono Starkų kaime esantį ūkį, muitinės pareigūnai rado nelegalių cigarečių gamybos fabriką. Lietuvoje šiuo metu nelegalių cigarečių gabenimu verčiasi kelio šimtai nusikalstamų grupuočių, kurios ateityje gali susijungti. Lietuvoje nelegalių cigarečių kiekis rinkoje sudaro apie 30%. Dėl tabako gaminių kontrabandos MKT pernai pradėjo 24 ikiteisminius tyrimus, o 2004 m. tokių tebuvo 12.

LĖŠOS APSAUGAI

Lietuvos vyriausybė bei Europos komisija (EK) apsaugojimui nuo paukščių gripo paskyrė 2.5 mln. litų, skelbia BNS. EK laboratoriniams tyrimams dėl paukščių gripo Lietuvai skyrė arti 1.4 mln. litų. Šių metų Lietuvos biudžete apsaugojimui nuo gripo ir jo kontrolei numatyta 1.1 mln. litų. Už valstybės biudžeto lėšas bus nupirkta speciali apranga, dezinfekcinės priemonės, paukščių svaiginimo ir gaišinimo priemonės, laboratorinė įranga. Europoje nustatius paukščių gripo protrūkių, Lietuvoje imtasi priemonių užkirsti kelią galimai epidemijai – sustiprinta oro uostų kontrolė, įvesta privaloma iš Pietų Azijos, Rumunijos, Turkijos, Ukrainos ir kitų valstybių vykstančių keleivių bagažo ir įvežamų prekių patikra, taip pat įsigyta dalis numatytų vaistų, naudojamų gydyti paukščių gripui.

ŽURNALIZMO PREMIJA

Lietuvos žurnalistų draugijos (LŽD) Stasio Lozoraičio premijos “Kelyje į Vilties Prezidento Lietuvą” aštuntąja laureate tapo žurnalistė Liudvika Pociūnienė. Premija, skirta už valstybinės televizijos rodytą kultūros laidų ciklą “Laiko ženklai”, buvo įteikta Vilniaus rotušėje sausio 7 d. L. Pociūnienė šį laidų ciklą rengia nuo 2000 metų. 2004 m. ji buvo apdovanota Lietuvos radijo ir televizijos komisijos premija už geriausią kultūros laidą, o pernai gavo Vilniaus savivaldybės skiriamą Šv. Kristoforo premiją. 1998 m. įsteigtą premiją už žurnalistinę veiklą jau yra gavę žurnalistai Nijolė Baužytė, Vai-

dotas Žukas, Kazys Požėra, Leonas Peleckis-Kaktavičius, Viktoras Alekna, Roma Grinbergienė, o už Lietuvos spaudos atgavimo šimtmečio jubiliejinius 2004 metus LŽD įskyrė katalikų spaudos atkūrėjui kun. Vaclovui Aliuliui.

ŽIV UŽKRĖTIMAI

Lietuvoje 2005 m. diagnozuota 120 naujų užsikrėtimo žmogaus imunodeficito virusu (ŽIV) atvejų, skelbia LGTIC-BNS. Dauguma (90) nustatyta vyrams. Iš viso iki 2006 m. sausio 1 d. Lietuvoje diagnozuota 1100 ŽIV užsikrėtusių asmenų. AIDS centro duomenimis, pagal apskritis 2005 m., kaip ir ankstesniais metais, daugiausia atvejų nustatyta Klaipėdos apskrityje, iš kurių dauguma užsikrėtė per intraveninius narkotikus. Iš viso nuo 1988 m. mirė 99 ŽIV užsikrėtę asmenys, iš kurių – 41 dėl AIDS, o dar 58 dėl priežasčių, nesusijusių su AIDS (pvz., narkotikų perdozavimai, nelaimingi atsitikimai, kitos ligos).

NAUJOVIŠKA PROCEDŪRA

Kauno medicinos universiteto klinikose (KMUK) sausio 6 d. buvo atlikta pirmoji Lietuvoje ir Baltijos valstybėse naujo metodo kraujo valymo procedūra (kaskadinė plazmoferezė). Ji atlikta vidutinio amžiaus vyrui, sergančiam sindromu, dėl kurio kraujyje gaminasi imunoglobulinai, pažeidžiantys nervų sistemą. Ji unikali tuo, kad anksčiau atliekant tokią procedūrą būdavo atskiriama ir šalinama visa plazma su žmogui naudingais krešumo faktoriais ir baltymais. Dabar iš plazmos pašalinami tiktai griauinantys nervų sistemą antikūnai. Tokiu būdu pacientas nepraranda naudingų plazmos baltymų ir kitų medžiagų, taip pat sutrumpėja procedūrų skaičius bei trukmė, praneša LGTIC-BNS.

SULAIKYTAS KANDIDATAS

Buvusį kandidatą į Lietuvos prezidento postą 48 m. Juozą Petraitį sausio 11 d. sulaukė Valstybės sienos apsaugos tarnybos (VSAT) pareigūnai. Jis įtariamas antikvarinių meno vertybių kontrabandos iš Gudijos organizavimu, skelbia LGTIC-Respublika. Meno kūriniai buvo įvertinti 52,660 litų, nors Vilniaus apygardos prokuroro teigimu, jų vertė turėtų būti daug didesnė. Jau 2003 m. Didžiosios Britanijos policija kreipėsi į Interpolo Lietuvos biurą, norėdama išsiaiškinti J. Petraičio finansinę veiklą. 1995 m. iš įvairių šaltinių į jo sąskaitą buvo pervadamos iki 2.5 mln. JAV dolerių sumos, kurios iškeliaudavo į kitas jo sąskaitas Šveicarijoje bei Litimpeks banke Lietuvoje. **RSJ**

LIETUVIŲ TELKINIUOSE

London, ON

KLB LONDONO APYLINKĖS PIRM. STASYS KERAS savo 80-ąjį gimtadienį sausio mėn. viduryje su šeimos nariais ir artimais draugais atšventė “Main Street Manor” restorane, Lambeth, ON, šalia Londono. Rinkmės į gražiai išpuoštą salę. Čia sukaktuvinininką šiltais žodžiais sveikino jo vaikai – dukra Lidija ir sūnus Bernardas. Jiedu dalijosi vaikystės prisiminimais ir linkėjo mylimam tėveliui tik geros sveikatos. Artimi draugai Jurgis Aušrotas ir Algis Švilpa taip pat jį sveikino ir papasakojo įdomesnius nutikimus iš jų bendravimo ir gyvenimo Londone. Edmundas Petrauskas plačiai nušvietė sukaktuvinininko nueitą gyvenimo kelią nuo pat išvykimo iš sovietų okupuotos Lietuvos iki įsikūrimo Londone. Čia St. Keras tvirtai įleido šaknis – išsimokslino ir užėmė aukštas pareigas “General Motors” automobilių gamykloje, padėjo ir kitiems lietuviams čia įsidarbinti. Klebonas kun. K. Kaknevičius sveikino sukaktuvinininką linkėdamas nepavargti ir dar ilgai darbuotis bendruomenės veikloje, nes Šiluvos Marijos parapijai išsilaikyti reikia visų bendrų pastangų. Pobūvį pajavairino G. ir E. Petrauskų sukaktuvinininkui sukurti ir sudainuoti kupletai. Visų nuotaika buvo pakili ir šeimyniška. Pats sukaktuvinininkas visiems nuoširdžiai dėkojo, o ypač Aukščiausiam, kad dar leidžia pabūti šiame gražiam pasaulyje ir kad sveikata tarnauja dirbant nelengvą Bendruomenės vadovo darbą, dėkojo mylimai žmonai Elenai už moralinį jo sumanymų parėmimą. Sukaktuvinininko pageidavi-

Sir Richard Huck iš St. Andrew parapijos, NJ, padėjo įsteigti Grybų klubą; 2005 metais du mėnesius praleido Lietuvoje mokymasis lietuvių kalbos

mu, vietoj dovanų gimtadienio proga, buvo surinkta ir pasiūsta į KL fondą 500 dol.

Po pobūvio restorane, rytojaus dieną, sausio 15-ąją, po Mišių parapijos salėje sukaktuvinininkas buvo pasveikintas visų KLB Londono apylinkės lietuvių vardu. Jam buvo prisegtas gvazdikėlis ir sugiedota *Ilgiausių metų*. Vaisinomės kavute ir skaniais pyragais. **Aldona V.**

Hamilton, ON

A.a. FELIKSUI ANKUDAVIČIUI mirus, reikšdami užuojautą žmonai Birutei, seserims, broliui ir artimiesiems, *Pagalbai Lietuvos vaikams* aukėjo: \$60 – R.A. Jasinevičiai; \$20 – E.K. Gudinskai, J. Karaliūnas, T.P. Kareckai; \$10 – V. Pleinienė; \$5 –

F.M. Gudinskai.

A.a. JURGIO PETRŪNO atminimui, užjausdami žmoną Oną, dukrą Anne ir jos šeimą, brolių Lietuvoje, *Pagalbai Lietuvos vaikams* aukėjo: \$35 – A. Gailienė; \$20 – E. Grajauskienė, E.K. Gudinskai, D.M. Jonikai.

Aukėjo Pagalbai Lietuvos vaikams: a.a. PRANĖS DALIENĖS dešimtasias mirties metines prisimindami, sūnus Leonas ir Sue Klimaičiai – \$5000 (JAV); **a.a. E. MAŽULAITIENĖS** vienerių metų mirties atminimui Juozas Asatas – \$100; **a.a. JONO VISOCKIO** atminimui V. Pleinienė – \$20. Nuoširdžiai dėkojame visiems aukotojams – **PLV komitetas**

MISIŲ LAIKAS sekmadieniais Aušros Vartų parapijoje nuo sausio 22 d. bus 9 v.r. ir 10.30 v.r. **R.C.**

Mažosios Lietuvos fondo dovanos

Praeitą vasarą nuvežiau į Klaipėdą 1,900 dol. iš Kanados Tautos Fondo Klaipėdos krašto lietuviškoms mokykloms skirtų lėšų. Tikslingam pinigų paskirstymui aptarti susirinko 4 lietuvininkų bendrijos “Mažoji Lietuva” atstovės pas Ievą Biržienę. Nutarėme dalį pinigų panaudoti *Mažosios Lietuvos enciklopedijos* II-ro tomo pirkimui, dalį skirti vaikų ansambliui “Vorusnėlė”, kurio repertuare vyrauja Mažosios Lietuvos dainos ir giesmės. Pasitarimo dalyvės apsiėmė nutarimą vykdyti – nupirkti enciklopedijas, parinkti mokyklas ir įteikti dovanas. Nupirka 30 enciklopedijų už 2268 litus, 10 knygų nuvežta į Šilutę muziejaus direktorei Rozai Šikšnienei, kuri jas iškilmingai įteiks jos parinktom mokykloms. Likusios knygos buvo iškilmingai įteiktos 2005.XII.8 metinės mokslinės konferencijos metu Klaipėdos universiteto senato posėdžių salėje. Konferencijos tema – *Lie-*

tuvininkai ir lietuviai. Etninė kultūra. Rengia Klaipėdos universiteto Baltų kalbotyros, etnologijos katedra ir lietuvininkų bendrija “Mažoji Lietuva”. Konferencijos metu taip pat įteikiamos Mažosios Lietuvos fondo L.G. Rėzos premijos. Kelios man pažįstamos mokytojos, kurioms teko garbė atsiimti dovaną, jau atsiliepė: dėkoja už dovaną mo-

kyklai ir už progą dalyvauti konferencijoje, skirtoj joms artimų temų nagrinėjimui.

2000 litų skirti “Vorusnėlei” pervesti į lietuvininkų bendrijos sąskaitą, kuriuos ansamblio vedėja Dalia Kiseliūnaitė panaudos iškilus labai rimtiems reikalams. Apie pinigų panaudojimą bus mums pranešta.

I. Adomavičienė

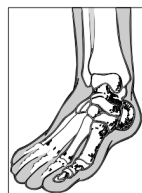

Mažosios Lietuvos veikėjos Klaipėdoje. Iš k.: dr. Daiva Kšanienė, Ieva Adomavičienė, Rūta Mačiūnienė, dr. Silva Pocytė

PĖDOS SPECIALISTAS

CHIROPDIST ROBERTAS NEKRAŠAS

- ▶ KULNO SKAUSMAI
- ▶ PĖDOS SKAUSMAI
- ▶ PIRŠTŲ DEFORMACIJOS
- ▶ NAGŲ DEFORMACIJOS IR GRYBELINIAI SUSIRGIMAI
- ▶ ĮAUGĘ NAGAI
- ▶ VIETINĖ NEJAUTRA IR CHIRURGINIS GYDYMAS
- ▶ SENIORŲ PĖDŲ TĖJIŪRA

- ◆ VAIKŲ EISENOS NESKLANDUMAI
- ◆ PLOKŠČIAPĖDYSTĖ IR EISENOS SUTRIKIMAI
- ◆ PĖDOS DEFORMACIJŲ TAISYMAS ORTOPEDINIAIS INDĖKLAI
- ◆ PRIIMAME VISUS PLANINIUS DRAUDIMUS
- ◆ STERILŲ ĮRANKIŲ

LIGONIUS PRIIMAME:

352 WILLSON ST.E., ANCASTER, Ont. TEL. (905) 648-9176

RE/MAX FOUR SEASONS REALTY LIMITED

Associate Broker, 67 First Street Collingwood, Ontario L9Y 1A2

Parduodant, perkant ar tik dėl informacijos apie namus, vasarnamius, ūkius, žemes Wasagos, Staynerio ir Collingwoodo apylinkėse kreipkitės į

Angelė Šalvaitytė, B.A.,
pirkimo ir pardavimo atstovė.
Ji mielai jums patarnaus.

Nemokamas 1-888-657-4844

Darbo 705-445-8143

Elektroninis paštas: salvaitis@bmls.com
Tinklalapis: www.homesgeorgianbay.com

Bendros Kūčios Vasagoje 2005 m. gruodžio 18 d.

Ntr. K. Poškaus

PRANEŠIMAS TALKOS NARIAMS

LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVO TALKA

VALDYBA PRANEŠA, KAD 2005 METUS UŽBAIGĖ SĖKMINGAI SU GERU PELNU IR DALĮ TO PELNO SUGRAŽINO SAVO NARIAMS:

- ➔ **TAUPYTOJAMS** išmokėjo **22%** papildomų palūkanų už visas taupymo ir pensijų sąskaitų palūkanas, prirašytas iki metų pabaigos: taupytojams - \$168,533, RRSP - \$47,341, RRIF - \$48,910, iš viso: \$264,784.00.
- ➔ **SKOLININKAMS** sugrąžino **12%** palūkanų už palūkanas, sumokėtas TALKAI iki metų pabaigos, kas sudarė \$145,723.00. Iš viso grąžino savo nariams \$410,507.00.
- ➔ **PAPILDOMAI** prie išmokėtų palūkanų visiems nariams dar yra prirašyta po dvi 50 dol. vertės "patronage" akcijas (šėrus), kas sudarė \$78,850.00. Iš viso grąžinta nariams \$489,357.00.
- ➔ **LIETUVIŠKIEMS REIKALAMS** paremti valdyba per 2005 metus paskyrė ir išmokėjo jaunimui, mokykloms, spaudai ir organizacijoms **\$46,300.00**

TALKOS lietuvių kredito kooperatyvo metinis narių susirinkimas yra šaukiamas **2006 m. kovo 4, šeštadienį, 4 v.p.p.** Jaunimo centro salėje, 48 Dundurn St. N., Hamilton, Ont.

LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVO TALKA VALDYBA

Pirmasis lietuvių bankelis Kanadoje, įsikūręs nuosaviuose namuose -

TALKA

LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVAS

830 Main Street East, Hamilton, Ontario L8M 1L6
Tel. 905 544-7125

Darbo valandos: pirmadieniais, antradieniais ir ketvirtadieniais - nuo 9 v. ryto iki 5 v.p.p., trečiadieniais - nuo 9 v. ryto iki 1 v.p.p., penktadieniais - nuo 9 v. ryto iki 7 valandos vakaro, šeštadieniais - nuo 9 v. ryto iki 12 v. dienos. Liepos ir rugpjūčio mėnesiais šeštadieniais uždaryta.

AKTYVAI PER 51 MILIJONĄ DOLERIŲ

MOKAME UŽ:

kasd.pal.čekių sąsk. iki .0.75%
santaupas1.00%
kasd. pal. taupymo s1sk. .0.75%

INDĖLIAI:

90 dienų indėlius1.75%
180 dienų indėlius2.00%
1 m. term. indėlius3.00%
2 m. term. indėlius3.25%
3 m. term. indėlius3.50%
4 m. term. indėlius3.70%
5 m. term. indėlius3.85%
RRSP ir RRIF
(Variable)1.00%
1 m. ind.3.00%
2 m. ind.3.25%
3 m. ind.3.50%
4 m. ind.3.70%
5 m. ind.3.85%

PASKOLAS

Asmeninės nuo4.50%
nekiln. turto 1 m.4.50%

• **Nemokami čekių sąskaitų apmokėjimai**

• **Narių santaupos apdraustos TALKOS atsargos kapitalu 3 mln. dol. ir Kanados valdžios iki \$100,000.00 sumos draudimu**

Sekite kasdieninę informaciją apie procentus TALKOJE
MASTER CARD KREDITO KORTELĖ - INTERAC KORTELĖ
TINKLAPIS: www.talka.ca

LEDAS REFRIGERATION

AIR CONDITIONING & APPLIANCES
Skambinti

R. Jareckui

Tel. 416-370-3539
arba 416-825-3328

(Nemokamai atvažiuoju įkainoti)

"Dievas teikia mums meilę,
kad mylėtume tą, kurį
Jis mums duoda"

Lougheed Funeral Home

Žmonės, kurie atjaučia kitus

Sudbury

Ontario

LIETUVIAI PASAULYJE

Airija

Praėjusių metų pabaigoje Dubline vyko Europos lietuvių bendruomenių atstovų konferencija, kurioje buvo diskutuota naujos išeivijos klausimais. Joje dalyvavo Lietuvos ambasadoriai, Airijos, D. Britanijos, Ispanijos ir Vokietijos lietuviškų bendruomenių atstovai ir svečiai iš Lietuvos. D. Britanijos lietuvių sąjungos pirm. Z. Ilgūnaitė susirinkusius supažindino su lietuvių vaikų švietimu šiame krašte, apie lietuvių mokytojų įdarbinimą vietinėse mokyklose, kuriose mokosi bent keliolika lietuvių vaikų, ne itin gerai kalbančių angliškai. Ji taipgi teigė, kad sunkiau sugrįžti į Lietuvą tiems, kurių vaikai ilgesnį laiką mokosi anglų mokyklose. Jiems esą bus sudėtinga pradėti mokytis lietuviškose mokyklose. R. Čuplinskas, gimęs ir augęs Kanadoje, Vokietijos lietuvių bendruomenės tarybos narys, kalbėjo apie lietuvių studentus Vokietijoje. Jie nerodantys noro bendrauti su šiuo krašte gyvenančiais tautiečiais. Pasak kalbėtojo, Lietuvos ambasada turėtų surengti su šiais studentais susitikimus. Atlikta apklausa parodžiusi, kad, studijuojantys lietuviai užsienyje, nesijaučia esą reikalingi Lietuvai. Lietuvos ambasadorė Airijoje teigė, kad airiai yra pastebėję, jog lietuviai neigiamai atsiliepia apie gimtąjį savo kraštą. Trūksta lietuviško sąmoningumo ir bendruomeninėje veikloje. Konferencijoje vyravo pagrindinė mintis - Lietuva turi labiau susirūpinti išeivija.

Gudija

Gardino ir Alytaus miestų vadovų susitikimas vyko Druskininkų turizmo informacijos centre. Jame aptarta ir Gardino srities bei Alytaus apskrities euroregiono "Nemunas" plėtros klausimai ir turizmo plėtra Nemuno baseine. Susitikime dalyvavo ir Gudijos ambasadorius Lietuvoje V. Garkūnas. Jis savo žodyje pažymėjo abipusiškai naudingą bendradarbiavimo svarbą. Abiejų miestų savivaldybių atstovai pateikė išsamią informaciją apie šių savivaldybių veiklą. Taipgi susitikime dalyvavo ir Lietuvos turizmo departamento direktorius A. Lukoševičius. Pastarasis apgailestavo, kad kol kas nėra pakankamai sutvarkytas vizų išdavimo reikalas Gudijoje. Apie pasienio būklę kalbėjo pasienio bei muitinės tarnybų atstovai. Ir lietuviai, ir gudai vieningai pritarė bendradarbiauti kultūros, sporto ir turizmo srityse. Buvo nutarta keistis meno kolektyvų pasirodymais, organizuoti ekskursijas ir rengti draugiškas sporto rungtynes.

Lenkija

Kai praėjusių metų pabaigoje buvo atidaryta Seinų lietuvių mokykla "Žiburys", šiame atidaryme dalyvavo Lietuvos prezidentas Valdas Adamkus ir Lenkijos prezidentas Aleksander Kwasniewski. Spaudos konferenci-

joje *Aušros* korespondentas abu prezidentus paklausė, ką jie galvoja apie Berznyko kapinėse šalia lietuvių savanorių karių kapų pastatytą vadinamą "Panerių paminklą" su antilietuvišku užrašu? Lietuvos prezidentas atsakė: "Man atrodo, kad tai praėjusio gyvenimo reliktai, į kuriuos neturėtume kreipti dėmesio. Galima tik apgailestauti, kad kai kurie žmonės dar gyvena praeitimi. Šita mokykla yra atsakymas į tokius išpuolius". Lenkijos prezidento atsakymas buvo kiek ilgesnis: "Sutinku su prezidentu Adamkumi. Svarbu tai, ką darėme, kurdami abipusį pasitikėjimą ir sugebėjimą kalbėti ramiai apie rimtas istorijos problemas, nes - neslėpėme - lietuvių ir lenkų istorijoje būta ir tamsesnių puslapių. Tautų ir valstybių išmintis turi pasireikšti sugebėjimu apie viską kalbėti su tolerancija ir draugiškumu. Esu įsitikinęs, kad supratimo dvasia gali išspręsti visas lietuvių ir lenkų problemas".

Australija

A.a. Ona Marta Bocher-taitė-Barzdienė, Mažosios Lietuvos lietuvininkaitė, 93 m. amžiaus, mirė 2005 m. lapkričio 18 d. Sidnio mieste. Velionė gimė 1912 m. balandžio 1 d. Gvildžių dvare, Klaipėdos krašte. Mokėsi Klaipėdos Vytauto Didžiojo gimnazijoje. Vėlesni įvykiai pakeitė visos šeimos gyvenimą. Velionės tėvas Endrius Bocheratas, žymus lietuvininkų veikėjas, buvęs Klaipėdos direktorijos pirmininkas, Klaipėdą užėmus vokiečiams, nacių suimtas ir ištremtas iš gimtojo krašto. 1945 m. komunistai jį suėmė ir ištrėmė į Sibirą, kur 1957 m. jis mirė; palaidotas Kazachstane, Karagandoje. Jos motina Urtė Bocher-tienė 1949 m. su sūnumi Reiniu taipgi buvo ištremta į Sibirą, mirė 1951 m. Ust-Abakane, kur ir palaidota. Brolis grįžo iš tremties į Lietuvą ir emigravo į Vokietiją. Jis mirė 1993 m. Miunchene. Ona Marta 1932 m. ištekojo už aviacijos karininko Alfonso Barzdžio. Ji, aplinkybių priversta, 1941 m. turėjo išvažiuoti į Vokietiją (pagal sovietų ir nacių sutartą repatriaciją). Tik tokiu būdu ji galėjo išgelbėti savo vyrą, kalėjusį sovietų kalėjime. Barzdžiai iš Vokietijos 1949 m. atvyko į Australiją ir pradžioje apsigyveno Brisbanėje, vėliau - Sidnio mieste. Išauginė tris vaikus ir susilaukė penkių vaikaitių. Lietuvai atstaciūs nepriklausomybę, O.M. Barzdienė skubėjo aplankyti tėviškę - Gvildžius. Sunkiai išgyveno tėviškės vaizdą: vietoj buvusios gražios tėvonijos rado sunykusius pastatus, apaterštą kiemą. Velionė palaidota Rockwood kapinių lietuvių skyriuje Sidnio mieste šalia 1972 m. mirusio vyro Alfonso. Liko viena duktė Nijolė Stelmokienė Čikagoje, kita Jūratė Ivinskienė ir sūnus Arvydas Barzdys su šeimomis Sidnio mieste. **J.A.**

Daugpilio dramos teatras

DOC. DR. ANTANAS KIVERIS

Daugpilio (Latvija) dramos teatre įvyko režisieriaus Egidijaus Mažinto muzikinio spektaklio *Karambolina* (pagal kompoz. I. Kalmano lyriškiausią operetę *Monmartro žibuoklę*) premjera.

Išbaigtą, įdomų ir stilingą tarpukario prancūzišką kabaretą su šokiais, dainomis, socialinio ir politinio to meto gyvenimo aktualijomis stebėjo visa grupė žiūrovų, atvykusių iš Vilniaus.

Spektaklis (inscenizacijos

Scena iš spektaklio *Karambolina* (kompoz. I. Kalmanas)

Egidijaus Mažinto režisuoto spektaklio *Karambolina* plakatas

autorius taip pat E. Mažintas) siekė parodyti praeities ir dabarties sąsajas – 1936 m. Paryžiaus jaunimo siekius, depresijos apimtos visuomenės po I-o Pasaulinio karo likimus ir išgyvenimus. Kiekvienoje visuomenėje egzistuoja priežastys, dėl kurių kai kurie žmonės jaučiasi atskirti ir iš tikrųjų nėra visaverčiai visuomenės nariai, kurioje jie gyvena. Socialinėje atskirtyje dažniausiai atsiduria menininkai, ir ta būseną egzistuoja visą laiką, tačiau skiriasi jos apraiškos pobūdis, mastas bei padariniai.

Spektakliui pasitelkta žaisminga operetės karaliaus Imrės Kalmano muzika labai gyvai talkino režisieriaus sumanymui atskleisti dabartinį požiūrį į jaunimo problemas, parodyti, kaip jomis galima manipuliuoti, kaip dėl duonos kąsnio galima ir parsiiduoti, sekti populistais ir ideologiniais vadukais, paminti savo tikrąją prigimtį.

Režisieriui būdingas požiūris į muzikinio spektaklio veiksmo dramaturgijos struk-

tūrą kaip į estetinį diskursą organizuojančią terpę, o postmodernistinio mąstymo bei laisvos interpretacijos simboliai tarsi dalyvauja kaip tvarkos ir asimetrijos metaforos. Spektaklis-akivaizdi priešprieša užsisklendusioms savyje, dogmatiškoms nūdienos vienodėjančių teatrinių spektaklių-štam-pų klišėms. Tarsi lengvabūdiškos *Karambolina* spalvos spontaniškai dramatiškėja, keičiasi, plečiasi, siekia aprėpti naujas aktorių ir žiūrovų sąlyčio erdves. Džiugina, kad režisieriaus meistriškumas skleidžiasi kūrybiškuose latvių aktorių dvaisios polėkiuose, netikėtai atsiverdamos kaip užslėptos spektaklio mintys, atspalviai, tradicijos. Spektaklyje akivaizdi raiškaus regėjimo, muzikinių bei plastinių vaizdinių judėjimo ir stilingo interpretacinio suvokimo bei prancūziškos to laiko estetikos tėkmė. Akcentuodami trečio dešimtmečio visuomenės ir laiko problemas spektaklio kūrėjai iškėlė dabartines grėsmes kūrybinei laisvei, tiesai ir laisvos asmeny-

Daugpilio dramos teatras pakvietė į premjerą

bės augimo stabdžius. Įvesdami totalitarizmo sąvoką (planeta apraizgyta grandinėmis, kaip taburetė stumdoma iš rankų į rankas), veikianti per visuomenės ir inteligentijos poreikių manipuliaciją. Euforija ir liūdesys, nacistinių ir stalinistinių maršų ritmuose, kontrolės mechanizmai glūdi spektaklio pradžios metaforoje, psichiatro Rožės (akt. I. Brakovskis) ir gailestingosios sesers (A. Krastina) santykiuose su visuomene (pacientai ir manekenas), kaip represijos ir visuotinės globalios standartizacijos sinonimas.

Muzikiniame renginyje, kuriame dalyvavo beveik visa latvių aktorių trupė (yra dar kita trupė rusakalbiams), buvo daug gerų ir įtikinamų atradimų. Pagrindinius vaidmenis atliko jaunieji – E. Vilumovs, K. Liučnina, J. Laha, M. Korsiets, R. Gailums, A. Kužma, taip pat populiarios Latvijos teatro žvaigždės A. Krastina, I. Brakovskis, M. Korkliša ir kt. Ypač prasmingą išraišką teikė choreografiniai vaizdai apie Musolinio, Hitlerio, Stalino idėjų paplitimą, nusivylimą šiomis idėjomis ir jaunimo protestą prieš šias idėjas-originalus Č. Čaplino personažo pasirodymas. Nemažiau pavakę garsaus Latvijos kompozitoriaus Valdžio Zilverio aranžuoti melodingi intarpai. Svarbiausia, kad latvių dramos aktoriai sudėtingas dainas atliko be mikrofonų ir balsą stiprinančios aparatūros. Pilnoje žiūrovų salėje puikiai girdėjosi išpuoselėta aktorių dikcija ir muzikalumas. To laikotarpio aprangą ir scenografiją sukūrė dailininkai Mairita ir Ivo Folkmaniai. Muzikinis spektaklis buvo ypač vykęs, alsavo išbaig-

tumu, prasminga visuma. Atsisveikindami Daugpilio dramos teatro vadovai ir aktoriai įteikė mūsų tautiečiui spektaklio plakatą su autografais ir užrašu “Geriausiam pasaulio režisieriui”. Po premjerinio šurmulio užkalbinau muzikinės režisūros patriarcho prof. B. Pokrovskio mokinį dr. E. Mažintą, pasiteiraudamas kaip gimė spektaklio idėja:

- Moksliniuose straipsniuose dažnai analizuoju skirtingų šalių kultūrų sąveikas. Liepojos ir Daugpilio universitetuose skaičiau pranešimus apie Latvijos ir Nemuno krašto teatralų bendradarbiavimą trečiajame dešimtmetyje. Todėl, kai gavau pasiūlymą iš Daugpilio dramos teatro meno vadovo H. Petrockio, su kuriuo mūsų keliai ne kartą buvo susikirtę Maskvos teatrinio elito seminaruose, parengti muzikinį kūrinių apie trečio dešimtmečio jaunimo problemas, pasitelkiau I. Kalmano muziką ir suaktualinau socialines-politines *Monmartro žibuoklės* idėjas. Prancūzijos sostinėje dirbo ir kūrė garsūs menininkai. O meno paslapčių ten sėmėsi visa eilė Pabaltijo menininkų, tarp kurių lietuviai – J. Miltinis, V. Grybas ir kt. Kas šiandien prisimena to meto valdininkų ar nomenklatūrinių pavardes? O menininkus, kuriems buvo trukdoma ir neleidžiama kurti, šiandieną ant rankų nešioja žmonija. Panašaus plastinio, vokalinio ir dramatinio intensyvumo spektaklio negalėčiau įgyvendinti Lietuvoje, akivaizdžios teatrinės-muzikinės kultūros ir aktorinio meistriškumo nuosmukio laikotarpiu. Todėl mano akys nukrypo kitur...

PASAKA IŠ GYVENIMO

Namų žiburėlis

Pasaka iš labai seniai ir iš dabartinių dienų; ir labai šiltai-linksmai, ir labai liūdnai-šaltai... Kaip pasakose: vis labai, labai...

Prieš bet kokias šventes yra susijaudinimo, stebėjimo ir... džiaugsmo. Amerikoje prieš Padėkos dieną (Thanksgiving) susidaro didžiausias judėjimas, linksmai skubant pas savuosius: namo, namo...

Mūsų laikų Lietuvoje tokio didelio judėjimo (net su nelaimėmis) nebuvo, o susijaudinimo – daug. Atsimenu, Kalėdų atostogų iš gimnazijos važiuodavom į tėviškę arkliukais – rogėmis, o jei sniego daug nebūdavo, dardėdavom keliuku ratais... Pailšę arkliukai neskubėjo, tiktai kicendavo riste, o mūsų širdelės beveik šokdavo iš krūtinės... Greičiau, greičiau – namo... Ir, kai jau netoli kaimo, už miškelio – krūmyno, pamatydavai iš tolo šviečiantį mūsų tėvų namo langą, jau balsu šaukdavau: namučiai, namai! Kaip ten gera, kaip šviesu, kaip mamutė laukia, kaip kvepia ragaišis, tik iškeptas, tik iš pečiaus.

O ta lemputė, kabanti palubėje, nebuvo nei labai šviesi, bet... namų žiburėlis... Ne vien lempa, o ir namai, o ir laukiantys namiškiai, ir iškūrenta pirtis – vanotis, praustis, kad švarūs visi sėstume prie stalo... Tai būdavo prieš Kalėdas, prieš Kūčias.

Čia, mūsų mieste – Los Angeles, gyvena toks geras žmogus Kazys Karuža. Neseniai mirė. Jo labai pasigesi-

me... Jis gruodžio pradžioj ruošdavo visuomenines Kūčias: viengungiams, našlaičiams-našlėms, bet sueidavo visi, kas tik norėjo. Tai buvo Daumanto vardo šaulių kuopos renginys: Kazys Karuža buvo tos kuopos vadas.

Kazys Karuža – turtingos biografijos žmogus, bet čia – ne apie tai. Jis yra parašęs ir išleidęs keletą knygų: apie seniai mirusį jo brolių – poetą Petrą Karužą, apie savo keliones ir t.t. Gal dvi savaites prieš jo mirtį Kazys Karuža buvo priimtas į Lietuvos rašytojų draugiją (išėivijos rašytojų, centras – Čikagoj). Gavę tą žinią, telefonu norėjom apie tai jam pranešti: 97-rius metus laukė, labai norėjo tapti LRD nariu.

Tai gal trumpiausiai tebuvęs nariu rašytojas. Abejoju, ar šeima pranešė jam ligoninėje, nors prašėm – jo negalėjome pasiekti. Jis buvo vertas ir būtų gal ir mirdamas džiaugęsis pasiekęs ko norėjo.

Kodėl apie a.a. Kazį Karužą – “namų žiburėlį”? – Ogi tų visuomeninių Kūčių progomis Kazys sudarydavo pradžioje ir kultūrinę programą: kalbos, muzika, kalėdinės giesmės... Kalbėtojus kviesdamas, vis pabrėždavo: tik pakalbėkit apie Kūčių-Kalėdų papročius anais laikais Lietuvoje...

Kalbėjo per metų eilę daugelis; teko ir man kalbėti... Ir iš visų anose kalbose minėtų, apibūdintų papročių, apie švenčių džiaugsmą, apie šeimų

suėjimus, apie kalėdaitį šventą, taikiai, su linkėjimais laužomą, man išliko vienu didžiausiu prisiminimu, vienu iš džiaugsmingiausių... – pamatyti jau iš tolo parkeliaujant namų žiburėlį...

Tai iš toli ir iš seniai, seniai... O dabar?

Tiesa, išėivijoje dauguma šeimų dar laikosi lietuviškų papročių, ruošia Kūčias net ir mūsų čia gimę vaikai... Gerai ir visuomeninės Kūčios... Šiemet jau be a.a. K. Karužos, Los Angeles Daumanto vardo šaulių kuopa dar Kūčias ruoš...

Bet... Iš esmės, ar tebėra pas mus tasai šiltas “namų jausmas”? Ar tebėra branginamas lietuviškų namų “žiburys” plačiausia prasme? – Deja...

Daug kur pasaka baigiasi liūdnai. Namai, kur ilgai gyventa, kur užaugta ir kur buvo auginami vaikai, net vaikaičiai... Ar daug yra šeimų-namų, kur pastoviai gyventa keli dešimtmečiai? Juk perkama, parduodama, išsikeliama kitur... Nieko pastovaus. Tai ne tėviškė. O kiek Lietuvoje liko tokių “tėviškių-namų” po ištrėmimo? – Tai dabartinėje (ne mūsų – senųjų) Lietuvoje. Girdime, kaip turtingesnieji lekia šventėms į užsienius... O neturtingieji – irgi išlekia kur nors pinigėlių užsidirbti...

Apie lietuvių Sibire grauduskaudu ir kalbėti. Jiems – alkaniems “namų žiburėlis” – būdavo tik sapne... Tik mirdami gal suspėdavo dar pa-

ALĖ RŪTA

žvelgti į jį... – Tai kankiniai.

O išėivijoje prakutęs jau savu noru (daugelis) keičia “papročius”; arba prisiima svetimuosius, vietinius, kur gyvena...

O yra liūdny dalykų dar ir lietuviškai kalbančių šeimose – mūsų čia laikais. Gerai išauginti, išmokslinti ir su meile palepinti “vaikai” jau nebeatsimena, ko juos mokė ir ką jiems davė tėvai... Deja, neberanda jiems vietos net (jų pačių – tėvų!) namuose numirti... Deja, deja. Tas pats čia minėtas a.a. Karuža, kad ir kaip svajojo, kad ir kaip prašė: vežkit iš ligoninės namo...

Ligoninė, slaugos namai – trumpai, vėl ligoninė. Visuomenininkas, ramus žmogus, labai mylėjęs šeimą... Ar nebesuskubo grįžti? Ar nebuvo leista? Pagaliau niekas intymių dalykų šeimose geriau nei nežino... Tiktai – kalba.

Ir jau vien tos kalbos – liūdnos. Yra buvę panašių atsitikimų ir kitur, kitose šeimose. Esu girdėjusi ne vieną – paliegusį, sergantį sakant: noriu mirti namie.

Ir tai gerai suprantu. Matyt ir sąmonei jau gęstant, gal kentėti lengviau, gal į Amžinybę žvelgti lengviau – pro “namų žiburėlį”.

Gal prieš šventes, o ir po švenčių apie tai visi susimąstykime?

Jei džiaugėmės vaikystėje, jaunystėje “namų žiburėliu”, kodėl ir seniems nebūtų galima juo – žiburėliu, namų šiluma, pasidžiaugti?

Idėjų mugė

ANTANINA URMANAVIČIENĖ

Alytaus rajono švietimo ir pedagoginės-psichologinės pagalbos centras (ŠPPPC) garsėja gražiais pedagogų kvalifikacijos kėlimo būdais. 2005 m. lapkričio 3 d. gausiai rinkosi pradinės klasės mokytojai į ŠPPPC salę. Per 70 pedagogų ne tik rajono, bet ir miesto, atskubėjo į seminarą *Idėjų mugė*. Vieni atvykę buvo idėjų “pardavėjai”, kiti – “pirkėjai”, o pastarųjų buvo net 49. Užsiėmimo dalyvavo įstaigos direktorė Lina Andrulevičienė, pradinį klasių kuratorė metodininkė Irena Savickienė it kt. darbuotojai.

Susirinkimas prasidėjo įspūdingu koncertu, kurį surengė Miroslovo vidurinės mokyklos pradinį klasių kapeliukė, vadovaujama mokytojos Laimutės Gražulienės. Jos išmokyti mažieji grojo akordeonu, jų mažoms rankelėms pakluso kanklės, būgnelis, net šaukštai su kočėlais. Klausytojai žavėjosi tokia muzika, o ne viena mokytoja porino, kad “parlėkusi” namo kurs savoj mokykloj kapeiliukes.

Po vaikų koncerto vyko linksma sudėtinga metodinio renginio dalis – nuotaikingas mokytojų sukurtas vaizdelis *Apie save*, kuriame parodoma vargana šių dienų mokyklos ir mokytojų padėtis. Mokytojos, laukdamos rugsėjo 1-osios šventės, bėga aprangos ieškoti – panešiotų ar sunęsiotų drabužių mugėn. O trūkstant vaizdinių priemonių pedagogai mielai savo pagalbą siūlo panaudotų plastikinių indelių įvairovė.

Ant stalų išsirikiavo iš

Kumečių pagrindinės mokyklos mokytoja Inga Nastulkevičienė moka “išauginti” labai gražius medžius ir gėles

mokyklų *Idėjų mugėn* atvežtos “prekės”. Daugų vidurinės atstovai pardavinėjo pamokų aprašymus. Radžiūnų pradinė siūlė storą knygą, kurioje gausu patarimų, dirbant su tėvais ir visuomene. Pirkėjų akį viliojo gražūs, spalvingi adventiniai kalendoriai, sukurti Butrimonyse. Didėjo smalsių pirkėjų krūvelė prie Makniūnų mokyklos prekystalio. Domino 425 puslapių kol kas tik vienintelė, dvejus metus mokytojų Ilonos Petronienės ir Jūratės Archangelskienės sudarinėta, gražiai įrišta knyga *Vaikų rašytojai ir poetai*.

Iš Miroslovo mugės šviesą išvydo puikus muzikos stendas. Nemažai pirkėjų būrėsi, norėdami nusipirkti skaidrių, skirtų gimtosios kalbos mokymui prie Simno vidurinės mokyklos išradingos “pardavėjos” mokytojos metodininkės Danutės Vepšienės. Ant Krokialaukio prekystalio puikavosi ir siūlėsi už “prieinamą” kainą įvairių renginių scenarijai: *Rudenėlio šventės*,

Duonos kelias, Grybai, Žibėk, Kalėdų eglutė ir kt. Alytaus ŠPPPC darbuotoja Renata Danevičiūtė, dalyvavusi kursuose, siūlė pirkti skaidres, jas pademonstravusi.

Visų dėmesį traukė iš Kumečių mkt. Ingos Nastulkevičienės “išaugintas” medis, nepigiai įkainotas. Tuose pačiuose kumečiuose “auga” ne tik plačialapiai įspūdingi medžiai, bet ir žydi, vasarą dainuojančios, raudonos, mėlynos, žydros – laumės juostos spalvomis apdovanotos gėlės. Norėjusių jų nusipirkti buvo labai daug, tačiau tik 20 laimingųjų parsinešė po šakelę namo.

Visi “pirkėjai” noriai apžiūrino “prekes”, džiaugėsi jų nusipirke, o “pardavėjai” šypsojosi jas pardavę ir naujų užsakymų gavę. Pabaigoje visiems buvo padalintos renginio atsiliepimo anketos. Reikėjo įvertinti penkiabulės sistemos pažymiais seminaro aktualumą, organizavimą, galimybę visa pritaikyti praktikoje.

KULTŪRINĖJE VEIKLOJE

Kauno valstybiniame muzikiniame teatre 2005 m. lapkritį po 50 metų pertraukos buvo pastatyta Georges Bizet populiarioji opera *Carmen* pagal originalią kompozitoriaus partitūrą su kalbamais dialogais. Tai buvo didingiausias ir brangiausias teatro pastatymas per visus 85 gyvavimo metus, kainavęs apie 200,000 litų. Šios operos muzikinis vadovas ir dirigentas Gintaras Rinkevičius su Kauno muzikinio teatro trupe bendradarbiauja pirmą kartą. Spektaklį režisavo Gintas Žilys, operą dirigavo Julius Geniušas, choreografas – Dainius Bervingis, chormeisteriai – Ramūnas Tilvikas ir Rasa Vaitkevičiūtė, scenografija ir kostiumai Lietuvos teatro dailininkės Virgijonos Idzelytės, kuri šiam operos pastatymui sukūrė ir pasiūdino per 200 originalių kostiumų bei suprojektavo praktiškas scenografines konstrukcijas ant ratukų, kurios galėjo būti įvairiai suvertos viena į kitą pagal reikalą.

Operos vaidmenis paruošė visa eilė dainininkų kauniečių ir svečių. Pagrindinį Carmen vaidmenį paruošė šio vaidmens veteranė, jį vaidinusi šešiuose pastatymuose, Inesa Linaburgytė, Rita Preikšaitė ir Rūta Zaikauskaitė. Don Jose vaidmenį – Algirdas Janutas ir (jau trečią kartą) Audrius Rubežius. Escamillo vaidmenį – Vytautas Juozapaitis ir Giedrius Žalys, Micaelos vaidmenį paruošė Joana Gedmintaitė, Gitana Pečkytė ir Aušra Cicėnaitė. Kitus vaidmenis (Morales, Zuniga, Frasquita, Mercedes, Lilas Pastia, Le Dancaire, Le Remendado) paruošė Gediminas Maciulevičius, Mindaugas Zimkus, Tomas Ladiga, Žanas Voronovas, Liudas Norvaišas, Raimondas Baranauskas, Jonas Lamauskas, Kristina Siurbytė, Gražina Miliauskaitė, Giedrė Juknevičiūtė ir Ieva Vaznelytė. 2006 m. sausį buvo planuota parodyti šią operą ir vilniečiams Valstybiniame operos ir baleto teatre.

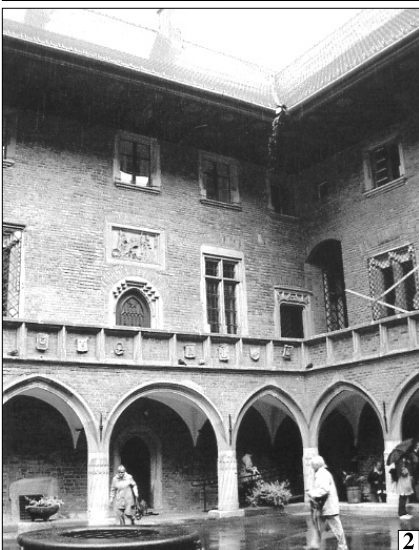
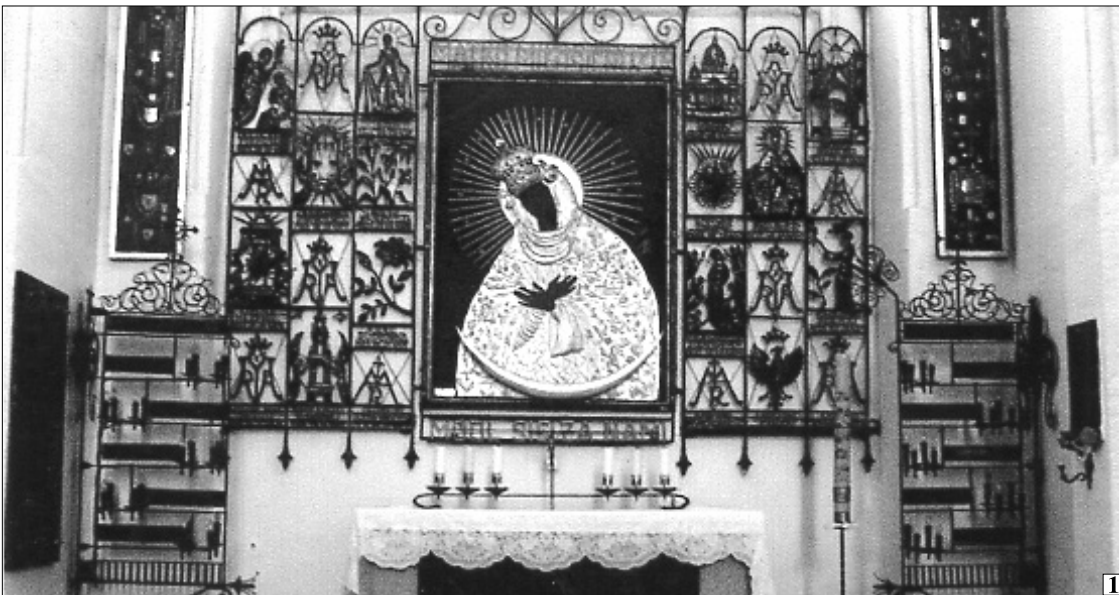
Kauno dramos teatras, pernai taip pat atšventęs 85 metų jubiliejų (1920 metais Kaune buvo įsteigti Dramos ir Operos teatrai), nutarė tapti vienu moderniausių teatrų Lietuvoje – atnaujinti savo repertuarą, trupę, pastatą ir įvaizdį, derinti naujas vadybos strategijas su tradiciniais darbo metodais. Jau 2005 metų lapkritį po kiekvieno spektaklio žiūrovai turėjo progos susipažinti su aktorais be grimo, režisieriais, kompozitoriais ir scenografais. Pirmiausia žiūrovams po spektaklio pasiro-

dė jauniausia aktorių karta – Gytis Ivanauskas su kolegomis po spektaklio *Praba*. Po vėlesnių spektaklių – Agatha Christie *10 indėniukų* personažai, William Shakespeare *Venecijos pirklio*, Fiodor Dostojevskio *Nusikaltimo ir bausmės* statytojai ir taip toliau.

Jubiliejinę savaitę, 2005 m. gruodžio 16 ir 18 dienomis, didžiojoje teatro salėje įvyko nauja režisieriaus Gintaro Varno premjera, Dea Loher (vokiečių rašytoja ir dramaturgė, g. 1964 m.) dviejų dalių drama *Nekalti*. Jubiliejaus proga teatras taip pat išleido naują knygą – katalogą su skaitmenine vaizdo/garso diskete. Ši teatro sezoną bus dar trys premjeros, šiuolaikinių lietuviškų pjesių skaitymų savaitė. 2006 m. rudenį teatras bus remontuojamas pagal architektą Algimanto Kančo projektą: bus paaugštintos priešsalio lubos, atsidarys nauja kavinė su išėjimu į Laisvės alėją, bus pastatyta nauja kamerinė teatro salė virš administracinio pastato.

Valstybinio jaunimo teatro aktorė Irena Tamošiūnaitė atšventė savo amžiaus 70-metį ir 35 metų kūrybinio darbo Jaunimo teatre jubiliejų vaidindama neapibrėžto amžiaus pianistę Sandrą Rozental populiariojoje muzikinėje komedijoje *Strip Man Show – viskas apie vyrus*. Aktorė gimė Kaune, 1958 m. baigė Muzikos ir teatro akademiją; 1958-1966 m. buvo Šiaulių dramos teatro aktorė, nuo 1970 m. Valstybinio jaunimo teatro aktorė. Svarbiausi jos vaidmenys šiame teatre: Gražvyda – Gregorij Kanovičiaus *Ugnis užantyje* (1972), Polina Andrejevna – Anton Čechovo *Žuvėdroje* (1979), Ukubala – Čingiz Aitmanovo *Ilga kaip šimtmečiai diena* (1983), Marina – A. Čechovo *Dėdė Vania* (1986), Pulmonienė – Sauliaus Šaltenio *Duokiškyje* (1987). Šiuo metu I. Tamošiūnaitė vaidina net keliuose Jaunimo teatro spektakliuose.

Krašto apsaugos ministerija, Kultūros paveldo departamentas ir viešoji įstaiga “Kultūros paveldo išsaugojimo pajėgos” bendromis jėgomis išleisdino trijų tomų atlasą *Lietuvos piliakalniai*. Jame aprašoma apie 800 piliakalnių, duodama istorinių žinių apie kadaise ant jų stovėjusias pilis, gynybinius įrengimus, šalia jų buvusias žmonių gyvenvietes. Atlase daug nuotraukų ir kartografinių iliustracijų, nurodymų kaip pasiekti piliakalnius, pagrindinės literatūros apie piliakalnių sąrašas. **G.K**

Iš kelionės po Lenkiją. 1 - Gdansk, Aušros Vartų Madonos altorius Marijos šventovėje; 2 - Krokava, Collegium Maius, seniausios Jagiellonian universiteto dalies, Koperniko alma mater kiemas; 3 - Krokava, Audeklų halė senamiesčio turgaus aikštėje

Ntr. G. Kurpio

Kauno muzikinis teatras

Ntr. G. Kurpio

PRISKĖLIMO
KREDITO KOOPERATYVAS

3 Resurrection Rd., Toronto, ON M9A 5G1
Telefonai: (416) 532-3400 ir 532-3414
FAX: (416) 532-4816
Anapilyje tel.: (905) 566-0006 Fax: (905) 566-1554

KASOS VALANDOS: pirmad., antrad. ir treėiad. nuo 9 v.r. iki 3.30 v.p. p.; ketvirtad. ir penktad. nuo 9 v.r. iki 8 v.v.; šeštad. nuo 9 v.r. iki 1 v.p.p.; sekmad. nuo 8.30 v.r. iki 12.45 v.p.p.
ANAPILYJE: antrad. nuo 9 v.r. iki 3.30 v.p.p.; ketvirtad. nuo 1 v.p.p. iki 8 v.v. ir penktad. nuo 11 v.r. iki 6 v.v.; sekmad. nuo 9 v.r. iki 12.30 v.p.p.

AKTYVAI per 67 milijonus dolerių

MOKA UŖ:	IMA UŖ:
90-179 d. term.ind.1.50%	Asmenines paskolas
180-364 d. term.ind.....1.75%	nuo6.00%
1 metų term. indėlius.....2.30%	
2 metų term. indėlius.....2.55%	Sutarties paskolas
3 metų term. indėlius.....2.75%	nuo.....6.00%
4 metų term. indėlius.....3.00%	Nekiln. turto paskolas:
5 metų term. indėlius.....3.25%	Su nekeičiamu
1 metų “cashable” GIC2.75%	nuošimėiu
1 metų GIC-met. palūk.3.25%	1 metų5.25%
2 metų GIC-met. palūk.3.50%	2 metų5.50%
3 metų GIC-met. palūk.3.75%	3 metų5.60%
4 metų GIC-met. palūk.3.85%	4 metų5.65%
5 metų GIC-met. palūk.4.00%	5 metų5.75%
RRSP, RRIF “Variable”1.25%	
RRSP ir RRIF-1 m.term.ind. ...3.55%	Su keičiamu
RRSP ir RRIF-2 m.term.ind. ...3.65%	nuošimėiu
RRSP ir RRIF-3 m.term.ind. ...3.75%	1, 2, 3 metų5.00%
RRSP ir RRIF-4 m.term.ind. ...4.00%	
RRSP ir RRIF-5 m.term.ind. ...4.25%	Duodame CMHC
Taupomąją sąskaitą iki1.00%	apdraustas nekilnojamo
Kasd. pal. čekių sąsk. iki1.00%	turto paskolas
Amerikos dol. kasd. pal.	
taupymo sąsk.1.50%	Duodame komercines
Amerikos dol. GIC 1 metų	nekilnojamo turto paskolas
term. ind.3.00%	

KELIAUJANT Į EUROPA NEUŽMIRŠKITE ĮSIGYTI
AMEX EURO ČEKIŲ
NAUDOKITĖS “INTERAC-PLUS” KORTELE

Mūsų tikslas - ne pelnas, bet sąžiningas patarnavimas
APLANKYKITE MŪSU TINKLALAPI: www.rpcul.com

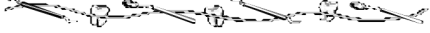
Priskėlimo kredito kooperatyvo valdyba
PRANEŠA,
kad 2005 metus užbaigė sėkmingai ir dalį pelno sugrąžino savo nariams:

- * taupytojams išmokėjo **30%** papildomų palūkanų už visas santaupų palūkanas, prirašytas iki 2005 metų pabaigos ir
- * skolininkams sugrąžino **15%** palūkanų už visas palūkanas, sumokėtas kooperatyvui iki 2005 metų pabaigos.

Papildomos ir sugrąžintos palūkanos yra įrašytos narių taupomosiose sąskaitose

PRISKĖLIMO KREDITO KOOPERATYVAS

SU ŠTURMU
SIUNTINIAI Į LIETUVĄ
LĖKTUVU arba LAIVU
905•271•8781
PETRAS ŠTURMAS
Paėmimas iš namų pagal susitarimą iš Toronto, Hamiltono, Niagara Falls, Londono, Wasaga Beach apylinkių

DR. STASYS DUBICKAS
DANTŲ GYDYTOJAS

398 Guelph Line, Burlington
(tarp QEW ir Lakeshore Rd.)
Privati AUTO-AIKŠTĖ (“parking”)
(905) 333-5553

TAIP PAT PRIIMA PACIENTUS TORONTE - 2373 BLOOR ST.W.

Taip gyvenam Vasario 16-osios gimnazijoje

Vasario 16-osios gimnazijoje šiais mokslo metais mokosi 85 lietuviai mokiniai ir 104 vokiečiai. Bendrabutyje gyvena 48 mokiniai – visi lietuviai. Daugelis lietuvių tėvų, ypač naujai emigravusių į Vokietiją, apsigyvena arti gimnazijos, kad vaikai galėtų gimnaziją lankyti iš namų. Visi lietuviai mokosi lietuvių kalbos ir literatūros bei Lietuvos istorijos ir geografijos. Muzikos ir tikybos pamokos lietuviams taip pat dėstomos lietuviškai, o kai kuriose klasėse ir geografija, istorija bei biologija. Mokiniams iš Lietuvos skiriamos papildomos vokiečių kalbos pamokos. Vokiečiai vietoje lietuvių kalbos mokosi prancūzų kalbos. Bet jiems taip pat siūloma mokytis lietuvių kalbos. Šiais metais 11 vokiečių lanko lietuvių kalbos pamokas. Kadangi muzikos, dailės, istorijos bei kitas pamokas vokiečiams dėsto lietuviai mokytojai, tai jie mokinius visuomet painformuoja ir apie Lietuvą. Be to, į įvairius lietuviškus minėjimus įjungiami ir vokiečiai. Taip pat kasmet vokiečiams organizuojamos ekskursijos į Lietuvą. Veikia tautinių šokių grupė, choras ir orkestras. Tautinių šokių grupėje ir chore kol kas dalyvauja tik lietuviai, bet į orkestrą įsijungia ir vokiečiai mokiniai, kurie mielai groja lietuviškus kūrinius. Veikia ateitininkai, kuriems priklauso tik lietuviai, ir Europos bei globėjų grupė jaunesniesiems. Šios grupės yra mišrios. Europos grupės uždavinys yra įvairiomis progomis informuoti vokiečius apie Lietuvą.

Svečiai, kurie mus praturtino

2005 m. gruodžio 9 d. gimnaziją aplankė Kupiškio kultūros centro teatras “Provincija”, vadovaujamas režisierės Nijolės Ratkienės. 7 val.vak. pilies aktų salėje teatras suvaidino B. Dauguviečio spektaklį *Žaldokynė*.

2005 m. gruodžio 13 d. gimnaziją aplankė Jurbarko tremtinių ir politinių kalinių choras “Versmė”, kuris tos pačios dienos vakarą koncertavo Viernheimo katalikų šventovėje. Choras buvo pakeliui į Strasburgą, kur jis koncertavo Europos parlamento narės Laimos Andrikienės kvietimu.

Kalėdų eglutė

Adventui prasidėjus, bendrabučio prieangy atsirado Advento vainikas, prie kurio sekmadienio vakarais mokiniai sueidavo giedoti adventinių ir kalėdinių giesmių, o vakarą prieš atostogų pradžią mokiniai, mokytojai ir dalis tėvų susirinko į gimnazijos Kalėdų eglutę. Ir šiais metais Hiutenfeldo savivaldybės salė buvo perpildyta – buvo per 400 žmonių.

Pradžioje visi lietuviškai ir vokiškai pagiedojo giesmę *Tyli naktis*. Tada mokiniai vaidino tikybos mokytojų Dariaus Subačiaus ir Angelos Allayar-Parsa paruoštą vaidinimą *Laimingasis princas*. Šis princas visa tai, kas jam labai brangu, paaukojo kitiems, kad jie būtų laimingesni ir nevargtų. Ir jis tatai darė taip, kad apdovanotieji nežinotų, kas jiems padeda.

Po giesmės *Sveikas Jėzau gimusis*, kuri, kaip ir visos šio vakaro giesmės buvo giedama abiem kalbomis, Laura Šiugždinytė ir Manuel Peknice perskaitė ištrauką iš Evangelijos. Kun. Jonas Dėdinas sukalbėjo maldą, o direktorius Andrius Šmitas pasveikino visus svečius. Jis paaiškino lietuviškas Kūčių tradicijas ir priminė, kad anksčiau beveik visi mokiniai gyveno bendrabutyje lyg didelėje šeimoje ir todėl, prieš išsiskirstydami Kalėdų atostogų, susirinkdavo prie bendro Kūčių vakarienės stalo. Tuomet buvo griežtai laikomasi visų tradicijų. Dabar kai ką jau reikėjo keisti, bet ne visų papročių atsiskyta. Ypatingai pamėgo vokiečiai kalėdaičių laužymą. Jie ir šį vakarą buvo laužomi. Direktorius siūlė visiems ta proga susitaikyti, pamiršti visus nesusipratimus ir ateityje dirbti kartu. Jis dėkojo visiems, kurie šį vakarą paruošė ir prisiminė gimnazijos rėmėjus, kurių dėka ši mokykla išsilaiko.

Sudainavus kalėdinę dainą *O, eglute*, visi laužė kalėdaičius ir valgė šventinę vakarienę. Po vakarienės buvo tęsiama mokinių programa, kurią pranešinėjo Daina Šmitaitė ir Mindaugas Docaitis. Pasireiškė visos klasės. Vieni deklamavo eilėraščius, kiti vaidino kalėdinį vaizdelį, treči dainavo kalėdines dainas angliškai, prancūziškai ir rusiškai. Vaikų orkestras grojo *Sniego valsą*, jaunesniųjų orkestras *Žiemos lapą*, du ansamblėliai pagrojo ir padainavo angliškus kūrinius *Englishman in New York* ir *Please Come Home for Christmas*, šokėjai pašoko kalėdinį šokį *Kalėdinės išdaigos*.

Galiausiai pasirodė Kalėdų senis, kurio balsas buvo panašus į tėvų komiteto pirmininko H.J. Kock balsą. Jis padėkojo visiems šventės organizatoriams, ypatingai direktoriaus pavaduotojai Irenai Grevienei už renginio koordinavimą, dėkojo muzikos mokytojai G. Ručiui, visiems atlikėjams ir šeiminkėms. Tada jis apdovanojo visus mokinius. Pakeliui į gimnazijos kalėdinę šventę jis buvo užsukęs į spaustuvę ir iš ten atvežė gimnazijos metraščius vokiškai ir lietuviškai, kurių visi laukė ir kuriuos jis čia pat padalijo. Programos pertraukų metu buvo apdovanoti skaitymo konkurso ir matematikos olimpiados laimėtojai. Taip pat buvo išdalintas kalėdinis paštas - mokinių sveikinimai savo draugams. Šventė truko beveik 4 valandas, bet ji buvo labai įvairi ir niekam neatsibodo. Ji buvo labai gražiai aprašyta vokiečių spaudoje. **V16gim-info**

ATSIŪSTA PAMINĖTI

Į LAISVĘ, 2005 spalio-gruodis, 151(188) nr. Redaktorius Vidmantas Vitkauskas. Administratorius Lietuvoje Vidmantas Zavadskis, JAV-se Jonas Prakapas, 14 Thelma Dr., Bakersfield, CA 93305, USA. Leidėjas – Lietuviškų studijų centras, Chicago, IL, USA.

LAIŠKAI BIČIULIAMS, 2005 ruduo. Lietuvos jėzuitų provincija, Didžioji g. 34, LT-01128 Vilnius, Lithuania.

MARLATT FUNERAL HOMES

Marlatt laidotuvių namai jau daug metų teikia aukštos kokybės paslaugas erdviuose patalpose

Mes jaučiamės naudingi galėdami ir toliau teikti paslaugas
HAMILTONO LIETUVIŲ BENDRUOMENEI

**615 Main Street East
Hamilton 528-6303**
**195 King Street West
Dundas 627-7452**

Alan D. Macdonald
Manager

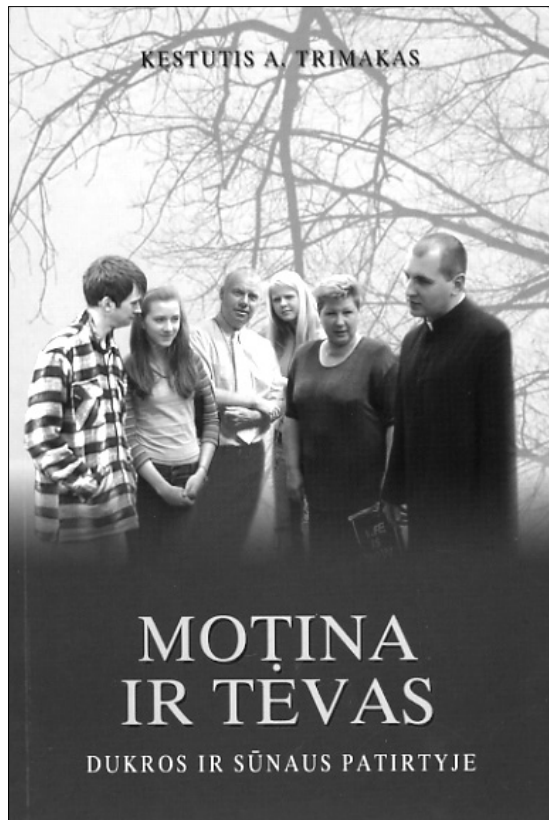
KNYGOS

Motina ir tėvas vaikų patirtyje

Kun. dr. Kęstutis A. Trimakas savo naujos knygos įvade rašo: "Lietuvoje mano sutelktame 850 jaunuolių pasakojimų rinkinyje apie jų patirtį įvairiose srityse radau keliasdešimt svarstančių apie savo santykius su tėvais. Šie 18-23 metų universiteto studentai gebėjo objektyviau, o kartais ir nuodugniau pasverti savo ryšius su tėvais. Rinkau jų pasakojimus keletą metų, rūšiauvau, lyginau, analizavau".

Jaunuolių pasisakymai šioje knygoje surūšiuoti į skyrius pagal tėvų ir vaikų vaidmenį bei atitinkamas pasekmes jų santykiuose: *Rūpestingi ir nerūpestingi tėvai, Kai tėvai nesugyvena, Motina sūnaus gyvenime, Dukros ir motinos pokalbis, Motinos įtaka klystančiai dukrai, Dukra ir motina: konfliktai ir darna, Tėvo vaidmuo auklėjant vaikus, Sūnūs apie savo santykius su tėvu, Alkoholio užgožtas tėviškumas, Dukros apie gerą tėvą, Tėvas nenori dukters, Nesutariantiems tėvams išsiskyrus, Ko sūnui trūko tėvams išsiskyrus, Tėvų skyrybų smūgis dukrai, Sąmoningos religijos vaisiai jauniui ir kt.*

Pateikęs pasakojimus, autorius gvildena tėvų ir jų vaikų santykius ir pateikia išvadas. Knygos gale padarytos dvi ypatingos išvados. Pirmoji – apie jaunuolių kelią į savarankiškumą; antroji – apie religijos teigiamą įtaką: "Dukros ir sūnūs pripažino, kad rūpestingų motinų ir tėvų įtaka jiems atnešdavo gerus vaisius. Priešingai, nerūpestingi ir ypač nesugebantys jų suprasti ar patys problemų turį gimdytojai nepadėjo savo vaikams pasiruošti gyvenimui ir neretai kenkė. Vis dėlto ir sunkumus patirdami jaunuoliai dažnai rasdavo išeitį ir brėždavo nugalėdami kliūtis (...) buvo pastebėta teigiama sąmoningos religijos įtaka: asmeniškai atsiliepę į

Dievo tikrovę, susivieniję su Juo, jie rasdavo atsvarą negerovėms – apskritai bręsti, tapti savarankiški ar net atsидėti kitų žmonių gerovei".

Kęstutis A. Trimakas, MOTINA IR TĖVAS. DUKROS IR SŪNAUS PATIRTYJE. Išleido Marijonų talkininkų centro leidykla Kaune 2005 metais.

SKAITYTOJAI PASISAKO

LAIŠKAS IŠ LIETUVOS

Tuo tarpu dar nebaigėm savo buto keitimo – jau trečias mėnuo. Savo butą pardavėm, dabar laukiam pinigų (mūsų pirkėjai ėmė iš banko paskolą, tai iki mėnesio užtrunka jiems formalumai) ir paskubom renkamės sau didesnį. Iš tiesų galėčiau parašyti romaną, nes buvom 2 mėnesius kaip kokie "Palangos Juzės", keliaujantys iš vieno buto į kitą ir bendraujantys su žmonėmis. Kol kas esam nužiūrėję Baltupių rajone patogioje vietoje. Bet kol kas nesam pasirašę sutarčių ir nežinia kaip pavyks – jau tiek visokių nuotykių, ir nelabai malonių, patyrėm. Paprastai didesnius butus parduoda, kai vaikai užaugę ir reikia atskirų butų; būna durų staktos nubrūkšniuotos vaikų ūgiais.

O pastarojo mūsų nužiūrėto buto šeiminkai dar įdomesni: jame gyvena verslininko pirmoji žmona ir 2 dukros, maždaug studentės. Visagalis tėvelis, nors gyvena su kita šeima, paskutinį kartą jomis pasirūpina – perka joms po atskirą butą. Energingas ir išdidus tėvelis, paklaustas, kiek laiko užtruks iš to buto šeimai išsikraustyti, atsako: "Duosiu jums vilos Kretoje raktus, galėsit pagyventi per Kalėdas". (Žinoma, jeigu priimtume šį siūlymą, raktų nuo vilos Kretoje nebegauname – tikriausiai jam svarbu pasirodyti). Sutikom ir emig-

ruojančių (šeima jau įsikūrusi Londone, likus tik moteriškė, kokių 50 m., buto parduoti).

Tikrai praplėčiau akiratį, net ir apie butų išvaizdą – vidutinio lietuvių buto koridorius, virtuvės, vonios, tualetų ir įstiklintų balkonų sienos būna iškaltos dailylentėm, kurios patamsėja nuo laiko ir todėl įėjus į butą atrodo labai tamsu. Ta lentelių mada buvo prieš maždaug 15 metų ir šandien atrodo baisiai... Žodžiu, gerokai praplėčiau savo akiratį, susipažinau su tikrove – žmonėm ir jų problemom. **D.S.**

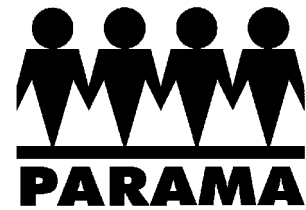
Red. Šį laišką *Tėviškės žiburiams* persiuntė Irena Ross iš Toronto. Jai rašo pažįstama šeima iš Vilniaus.

PASIGENDU HUMORO

Siunčiu *TŽ* šimtinę už 2006-ųjų metų prenumeratą. Skaičiuokit kaip norit, ar tai su auka, ar be aukos. Jau esu bebaigęs devyniasdešimt penktuosius. Ar Dievas leis man ir toliau džiaugtis jūsų paslaugom, nežinau. Tad šiam kartui tik tiek. Mėgstu skaityti anekdotus, bet *Tėviškės žiburiai* jų neduoda, tai randu *Amerikos lietuvių*. Pirmiausia juos ir perskaitau. Ačiū labai, už mūsų tautinės kultūros savitrašį. Su pagarba –

Vytautas Čiuprinskas, Tillsonburg, ON

LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVAS

AKTYVAI per 141 milijoną dolerių

MOKA UŽ:

1.00% Taupomoji sąskaita
iki 1.00% kasd. palūk. čekių sąsk.
1.35% už 30-89 d. term. indėlius
1.50% už 90-179 d. term. indėlius
1.75% už 180-269 d. term. ind.
1.75% už 270-364 d. term. ind.
2.30% už 1 m. term. indėlius
2.55% už 2 m. term. indėlius
2.75% už 3 m. term. indėlius
3.00% už 4 m. term. indėlius
3.25% už 5 m. term. indėlius
2.75% 1 m. "Cashable" GIC (min. \$75,000)
3.25% už 1 m. GIC invest. pažym.
3.50% už 2 m. GIC invest. pažym.
3.80% už 3 m. GIC invest. pažym.
3.85% už 4 m. GIC invest. pažym.
4.00% už 5 m. GIC invest. pažym.
1.25% RRSP & RRIF (variable)
3.60% RRSP & RRIF 1 m.term.ind.
3.65% RRSP & RRIF 2 m.term.ind.
3.75% RRSP & RRIF 3 m.term.ind.
4.00% RRSP & RRIF 4 m.term.ind.
4.25% RRSP & RRIF 5 m.term.ind.
3.25% už JAV dolerių 1 metų GIC
1.50% už JAV dol. kasd.pal.sąsk.

IMAME:

už asmenines paskolas
nuo6.00%
už nekilnojamo turto
paskolas (mortgages) su
- nekeičiamu nuosimčiu
(fixed rate)
1 metų5.00%
2 metų5.25%
3 metų5.60%
4 metų5.60%
5 metų5.75%
- su keičiamu
nuosimčiu5.00%

DUODAME

- asmenines paskolas
- mortgicijus iki 95% įkainoto turto
- riboto kredito paskolas (Line of Credit)
- komercinius mortgicijus

Nuosimčiai gali pasikeisti savaitės eigoje

NEMOKAMI PATARNAVIMAI

SĄSKAITŲ IŠLAIKYMAS • KREDITO IR DEBITO KORTELĖS
ČEKIAI • PINIGINĖS PERLAIDOS (MONEY ORDERS)
KELIONĖS ČEKIAI (TRAVELER'S CHEQUES)
PASLAUGOS TEIKIAMOS INTERNETU!

GALITE PATIKRINTI SAVO BALANSĄ AR APMOKĖTI SĄSKAITAS
Elektroninis paštas: info@parama.ca

KITOS PASLAUGOS

KELIONIŲ APDRAUDA NARIAMS IR SVEČIAMS IŠ KITŲ KRAŠTŲ
PERSIUNTIMAS PINIGŲ (WIRE TRANSFERS) Į LIETUVĄ IR KITUR
IEŠKOTE DOVANOS?

PARDUODAME LIETUVOS BANKO PROGINES MONETAS

KASOS VALANDOS

Pirmad., antrad. ir trečiad. nuo 9 v.r. - 3.30 v.p.p.; ketvirtad. ir penktad. nuo 9 v.r. - 8 v.v.
LN skyriuje - penktad. nuo 9 v.r. - 3.30 v.p.p.;
Royal York skyriuje - šeštad. nuo 9 v.r. - 1 v.p.p.

SKYRIAI:

1573 Bloor St.W., Toronto ON M6P 1A6 Telefonas: 416 532-1149
2975 Bloor St.W., Etobicoke ON M8X 1C1 Telefonas: 416 207-9239

APLANKYKITE MŪSŲ TINKLALAPĮ: www.parama.ca

ONTARIO LAND SURVEYOR

TOMAS A. SENKUS, B.Sc., O.L.S., O.L.I.P.

40 Burrows Avenue, Toronto, Ontario M9B 4W7
E-mail: tomsenkus@rogers.com

TEL: (416) 237-1893

FAX: (416) 237-0426

ROYAL LEPAGE

**Jei norite pirkti ar parduoti
namą, ar gauti informaciją,
prašau man paskambinti.
Prižadu mielai ir sąžiningai
patarnauti.**

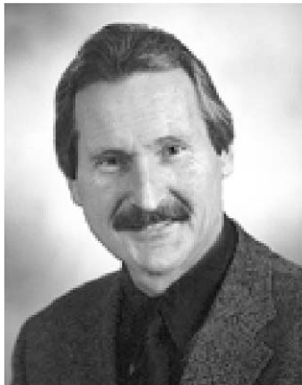
Lina Kuliavienė

2320 Bloor Street West
Toronto, Ontario M6S 1P2

Tel. (416) 762-8255 Fax. (416) 762-8853

Sutton GROUP

ANTANAS GENYS

"Jūsų nekilnojamo turto
aptarnavimas nuo 1981"

**PIRKIMAS ir PARDAVIMAS
PATIKIMOSE RANKOSE!**

Dėl nuosavybės įvertinimo skambinkite
(416) 236-6000

Sutton Group-Assurance Realty Inc.

*Galvojat parduoti nuosavybę ar
suzinoti jos vertę, nemokamai
įvertinsiu be jokių įsipareigoji-
mų. Mielai ir sąžiningai patar-
nausiu surasti Jums tinkamą
namą ar "condominium".*

SKAMBINKITE

TEODORUI

STANULIUI, B.A.

416-879-4937

(nešiojamas)

RE/MAX WEST REALTY Inc. Tel. 416 769-1616;
namų 416-231-4937

JUOZAS (JOSEPH) NORKUS

Re/max West įstaigoje
ilgiausiai dirbantis agentas

♦ 25 metai namų remonto patyrimas ♦
Daugiau kaip 12 metų pardavimo-pirkimo patyrimas ♦ Namų nuomojimų ir nuomininkų reikalų specialistas.

West Realty Inc.

1678 Bloor St. W., Toronto, Ont. M6P 1A9. Skambinti bet kuriuo metu įstaigos tel. 416 769-1616, namų - 416 769-3577

Nemokamas namų įvertinimas

Bloor West Village DENTAL CARE

Dr. J. Birgiolas
Dr. S. Dubickas
Dr. N. Mikelėnaitė-Archer

2373 Bloor St. West
Tel. (416) 763-5677

RE/MAX
Realty Specialists Inc.
Independently Owned and Operated

Birutė (Betty) Bartusevičius
Sales Representative

2691 Credit Valley Rd., Suite 101
Mississauga, Ontario L5M 7A1
Fax: 905-828-2829

Bus: 905-828-3434

Cell: 416-427-1875

Advokatas

ALGIS S. PACEVIČIUS PACE, B.Sc., LLB.

PACE LAW FIRM

- ♦ asmeninės žalos, atsiradusios ryšium su kūno sužalojimu, išieškojimas
- ♦ imigracija į Kanadą
- ♦ testamentų sudarymas
- ♦ palikimų tvarkymas
- ♦ nekilnojamo turto pirkimas/pardavimas
- ♦ konsultacijos Lietuvos respublikos teisės klausimais

295 The West Mall, 6th Floor, Toronto, ON M9C 4Z4

Tel. 416 236-3060
Fax 416 236-1809

SPAUDSTUVĖ

PRINTING NET

Atliekame visus paruošimo ir spausdinimo darbus.
Prieinamos kainos, aukšta kokybė.
TEL. (416) 252-6741
413 ROYAL YORK RD., TORONTO ON
(prle Evans)
Savininkas Jurgis Kuliešius

Knygų rišykla
"SAMOGITIA"
meniškai įriša
knygas bei žurnalus

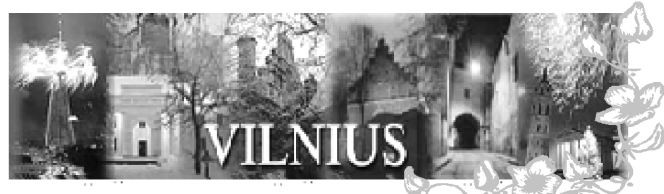
A. PLENYS

3333 Grassfire Cres., Mississauga,
Ont. L4Y 3J8. Tel. (905) 625-2412

MARGUTIS Parcels

4134 Dundas St. West, Toronto, ON. M8X 1X3 Fax: (416) 233-3042

Reguliarūs dvisavaitiniai maršrutai siuntiniams
laivu ir lėktuvu tiesiai į Vilnių

Tel: (416) 233-4601

\$300*
off

COUPON
for 1 parcel

\$300*
off

* coupon is valid only at "Margutis-Pysanka" head office.

SPORTAS

Žinios iš Lietuvos

• Eurolygos vienuolikto rato paskutinės rungtynės Kauno "Žalgiris" ir Vilniaus "Lietuvos rytas" pralaimėjo, tačiau prieš tai laimėtų rungtynių taškai leido abiem komandom dalyvauti sekančiame geriausių šešiolikos komandų rate.

• Lyon mieste (Prancūzija) vykusiame Europos dailiojo čiuožimo čempionate Lietuvos šokių ant ledo pora Margarita Drobiazko ir Povilas Vanagas laimėjo trečią vietą.

• Švedijos sostinėje vykusiame pasaulio plaukimo taurės varžybose Lietuvos atstovai Vytautas Janušaitis laimėjo sidabrą vyrų 200 m kompleksinio plaukimo rungtyje, o Saulius Binevičius 200 m rungtyje laisvuoju stiliumi iškovojo bronzą.

• Santiago de Compostela (Ispanija) vykusiame lengvaatlečių uždaru patalpų varžybose Robertas Gerasavičius laimėjo vyrų 300 m bėgimą (8 min. 21.7 sek.).

• Houston vykusiame atvirajame JAV pusės maratono bėgimo čempionate Mindaugas Pukštas nuotolį įveikė per 1 valandą 4 minutes 59 sekundes ir 59 sekundėmis pagerino Lietuvos rekordą.

• Pirmą kartą Rusijos sostinėje žaidusiems Lietuvos futbolo vicečempionams - Kauno FBK "Kaunas" futbolininkams - nepavyko iškovoti "Sandraugos čempionų" taurės. Baigėje lemiamą dvikovą 2:4 pralaimėjo Baku "Neftči" (Azerbaidžanas) komandai.

• Didžioje Britanijoje vykusiame aukštojo lygio sportinių šokių čempionato klasikinių šokių varžybose Kauno "Sūkurio" šokėjai Artūras Bižokas ir Edita Daniūtė laimėjo antrąją vietą.V.P.

Lietuvos krepšinio rinktinė, laimėjusi Europos čempionatą 1938 m. Kaune vykusiame Lietuvos sporto olimpiadoje. Po šio laimėjimo lietuvių krepšinininkų kelias nusitęsė iki NBA - pačių iškiliausių pasaulinio masto krepšinio žvaigždžių

Ntr. iš albumo Lietuvos istorijos vaizdai

Kanados Lietuvių
Lithuanian Canadian
1 Resurrection Rd. Toronto ON M9A 5G1

Fondas
Foundation
Tel.: 416-889-5531

Elektroninis paštas: klfondas@on.aibn.com

Jūsų sutelktas pagrindinis kapitalas Fonde per 44 metus
Kanados lietuvių organizacijoms davė 1,96 mln. dol.,
pagalbai Lietuvoje 0,47 mln. dol. bei studentų stipendijoms
Kanadoje ir Lietuvoje 0,35 mln. dol.

**Remkime Kanados lietuvių fondą
ir prisiminkime jį savo testamentuose!**

Raštinės darbo valandos: pirmad. ir trečiad. nuo 11 v.r. iki 3 v.p.p.

Telefonas veikia nuo pirmad. iki penktad. tarp 9 v.r. ir 5 v.v.

Išrašome pakvitavimus atleidimui nuo pajamų mokesčių.

BPL Import/Export

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ

SKAMBINTI

Petras Brasas
(905) 383-1650

PRENUMERATORIŲ DĖMESIUI. Sekite savo prenumeros baigimosi datą, kuri yra pažymėta ant laikraščio lipduko su jūsų adresu. Nelaukite priminimo - laiku ją atnaujinkite. Tuo sutaupysite administracijos laiką ir pašto išlaidas.

FINNAIR SUMMER 2006 FLIGHTS FROM TORONTO TO NORTHERN EUROPE ON SALE NOW

Finnair Direct Summer Flights from Toronto to Helsinki are on sale now! Fly non-stop to Northern Europe between June 8 and September 7, 2006. Call and book today to save with the Early Bird rates. In addition, Finnair operates daily code-share flights from Vancouver, Toronto and Montreal via London, U.K. and from New York with many convenient connections from Canada. Book online at www.finnair.com/ca or call us at 416 222-0740 or 1 800 461-8651.

JAUNIMO ŽODIS

Sausio tryliktoji mokykloje

Aukštesniųjų lituanistinių kursų pamokose studentai trejus metus mokosi Lietuvos istorijos, didingos ir skaudžios, pamokančios ir keliančios daug klausimų. Kartu jie skatinami suprasti, kad mūsų tautos istorija - tai ne tik tolimų įvykių datos, valdovų vardai, bet ir atskirų žmonių, ir visos mūsų tautos likimas. Tai ir palyginti nesena, skaudi senelių, tėvų ir dabartinės kartos patirtis. Ji primena mums, kad tautos istorija rašoma kiekvieną dieną dideliais ir mažais darbais, kad joje pasveiriamas ir visos visuomenės, ir kiekvieno iš mūsų įnašas. Ką reiškia vieno ar kelių žmonių darbai tautos istorijai ir mums, dabartinei kartai, praėjusį

pusmetį, baigdami studijuoti pačią didžiausią Lietuvos istorijos atkarpą, su baigiamąja klase, rašėme rašinį "Lietuvos istorija ir asmenybė". Įdomu skaityti, kaip XXI šimtmetį augantys mūsų vaikai vertina Lietuvos karaliaus Mindaugo darbus, Vytauto Didžiojo politiką, Algirdo ir Kęstučio brolišką solidarumą, ko pasimokoma iš J. Basanavičiaus, V. Kudirkos idealizmo, kuo jaudina tragiški Barboros Radvilaitės ar Emilijos Platerytės likimai. Šiandien spausdiname Gintarės Ragainytės šiek tiek sutrumpintą rašinį "Mūsų laisvės kaina – Sausio 13-oji"

S. Katkauskaitė, istorijos mokytoja

Lietuvos istorijoje yra buvę daug liūdnu, tragiškų ir svarbių dienų. Jos visos turi kokią nors prasmę, pamoką ar pavyzdį, kuriu mes galime sekti, pasimokyti ištikimybės tėvynei ir stiprybės. Viena labai didinga ir liūdna mūsų tėvynės istorijai diena – 1991 sausio 13-oji. Taip, tai viena iš tų daugybės dienų, kai buvo sprendžiamas mūsų laisvės ir tėvynės likimas. Bet ta diena išskirtinė savo įvykiais, ji – labai netolima praeitis, kurią daugelis iš mūsų dar atsimena, o atsimindami – ir liūdime, ir didžiuojamės, būdami lietuviais.

Lietuva jau buvo paskelbusi savo nepriklausomybės atstatymą 1990 kovo mėnesį, bet sovietinė valdžia nenorėjo lengvai paleisti užgrobtos valstybės.

1991 sausio 12-ąją per Lietuvos radiją ir televiziją buvo pranešta, kad artėja tankai. Tai galėjo reikšti tik viena: Lietuva vėl bus rusų nelaisvėje, jei nebus pasipriešinta. Žmonės iš visų Lietuvos kampelių skubėjo į autobusų ir traukinių stotis, visi veržėsi į Vilnių – ginti sostinės. Minios apstojo seimo rūmus ir televizijos bokštą, kad nepraeitų sovietiniai tankai ir kareiviai. Buvo baisu, bet aplink skambėjo lietuviškos dainos, šokami rateliai, plevėsavo trišpalvės vėliavos. Kiek toliau – stovėjo tankai su raudonomis žvaigždėmis, atsukę šaudymo vamzdžius į beginklius žmones.

Kažkieno komanda, ir pasigirdo pabūklų trenksmas, automatų tratėjimas, stiklų dūžiai ir aimanos. Ant dainuojančių ar

stovinčių žmonių pradėjo važiuoti tankai. Baltame sniege – raudoni kraujo lašai, pirmosios aukos.... Vienintelis ginklas prieš tankus ir kareivius – malda - nesustabdė jų. Po poros valandų desantininkų pulko vėliava kabėjo televizijos bokšte, Lietuvos televizijos ekranas buvo juodas - programą nutraukė sovietiniai smogikai, įsiveržę į televizijos studijas. Bet.... prabilo Kauno radijas, pranešdamas pasauliui, kad Lietuva dar kartą už laisvės troškimą sumokėjo žmonių gyvybėmis. "Pasaulis mato – pasiekta smurto ir žiaurumo viršūnė: nužudyti, tankų vikšrais sutraiškyti beginkliai žmonės, kurie niekam negrasino, niekam nekėlė pavojaus. Savo rankomis jie laikė apglėbę ne svetimą, ne užgrobtą, o SAVO Žemę, jų akys buvo pakeltos į SAVO dangų, o į automatų šūvius jie atsakė skanduodami "Lie-tu-va" – tokiais žodžiais palydėjo Sausio 13-osios žuvusiuosius į paskutinę poilsio vietą Lietuvos poetas Justinas Marcinkevičius.

Štai todėl aš, prisimindama tuos bebaimus didvyrius, jų meilę Tėvynei, visada didžiuojuosi, būdama lietuvė. Jų pavyzdys mus stiprina ir vienija. Sumokėta skaudi kaina, bet mes – laisvi!

Gintarė Ragainytė,
Aukštesniųjų lituanistinių kursų 12 kl. moksleivė

"Mes nepasiduosime, mes kovosime, mes laimėsime".

Ntr. iš knygos *Lietuva 1991.01.13*

ATEITININKŲ VEIKLA

Paskaitininkų sąrašas ateitininkams

2005 m. jubiliejinėje ateitininkų stovykloje, įvykusioje "smegenų audroje", ateitininkai siūlė savo idėjas veiklos projektams, pagerinimams ir naujovėms. Studentai pakartotinai prašė sudaryti centralizuotus organizacijos šaltinius, pvz. praėjusių paskaitų biblioteką ir kalbėtojų sąrašus, kad palengvintų studijų dienų ar susirinkimų rengimą. Jau laikas mums šias vertingas idėjas įgyvendinti.

Taigi pradėdame su "Paskaitininkų sąrašo" sudarymu. Šitoks sąrašas būtų ne tik studentams, bet ir kiekvienai sąjungai naudingas. Kreipiamės į kiekvieną ateitininką, kuris šią žinutę skaitys, prie šio projekto prisidėti.

Kas tas sąrašas? Tai bus sąrašas žmonių, kurie turi specifinę mokslo, meno, profesijos ar gyvenimo patirtį ir gali skaityti paskaitą ar pranešimą, dalyvauti simpoziume, susirinkime, meninėje programoje ar kitokiame renginyje.

Kaip sąrašas sudaromas? Kiekvienas ateitininkas prašomas siūlyti jam žinomus tokius asmenis. Pavardės bus surašomos, sugrupuojamos, informacija patikrinama. Sąrašas bus prieinamas kiekvienam ateitininkui, kuriam informacija bus reikalinga.

Kodėl sąrašas reikalingas? Priežasčių daug:

sunku surasti paskaitininkus; dažnai rengėjams trūksta pažinčių ir jie nežino į ką kreiptis; turime labai daug talentingų ir įdomių žmonių, kurių įnašas mūsų veiklai galėtų būti labai vertingas.

Ar reikia gauti asmens sutikimą prieš siūlant? Išankstinis sutikimas nebūtinas, kadangi jūs pasiūlymas asmens jo neįpareigoja.

Ar siūlyti tik ateitininkus? Kviečiame siūlyti ateitininkus ir kitus asmenis, kurie savo žiniomis bei patirtimi praturtintų mūsų žinias ir pavairintų mūsų renginius bei veiklą.

Ar galima pačiam pasisiūlyti būti įtrauktam į sąrašą? Taip, žinoma.

Kokią informaciją reikia pateikti? Prašome atsiųsti asmens vardą ir pavardę, apibūdinti specialybę ar profesiją, kokiom temom galėtų kalbėti ar prie renginio prisidėti. Taip pat prašome prisiųsti adresą, telefoną, el. pašto adresą ir pan. Siųskite ką žinote ir ką turite apie savo kandidatą. Mes stengsimės trūkstamą informaciją papildyti.

Kur reikia siųsti savo siūlymus? Sąrašo sudarymą koordinuoja Ona Daugirdienė. Siųskite jai medžiagą paštu: 15 W 560 89th St., Burr Ridge, IL 60527; el. paštu: odaugirdas@hotmail.com; faksu: 630 887-1446 arba telefonu: 630 325-3277. Ona

IX Pietų Amerikos lietuvių jaunimo suvažiavimas

Urugvajuje š.m. sausio 7-15 d.d. vyko IX Pietų Amerikos lietuvių jaunimo suvažiavimas, suorganizuotas Urugvajaus lietuvių jaunimo sąjungos bei Urugvajaus lietuvių bendruomenės. Šiame, jau tradicija tapusiame, renginyje dalyvavo lietuvių kilmės (tarp jų net 4-tosios kartos) jaunimas iš Brazilijos, Urugvajaus, Argentinos, Kolumbijos ir svečiai iš Kanados, Vokietijos bei Lietuvos. Į suvažiavimą taip pat atvyko užsienio lietuvių katalikų sielovados delegatas ir Pasaulio lietuvių bendruomenės (PLB) narys prel. E. Putrimas bei Pasaulio lietuvių jaunimo sąjungos (PLJS) valdybos nariai. Sausio 11 d. Urugvajaus sostinėje Montevidejuje, kuriame gyvena apie 10,000 lietuvių kilmės žmonių, buvo šventinamos Tautinių mažumų ir išeivijos departamento (TMID) prie Lietuvos vyriausybės dėka atnaujintos Urugvajaus lietuvių

draugijos patalpos. Suvažiavimo dalyviai kalbėjo apie užsienio lietuvių tapatybės stiprinimą, PLB ir PLJS veiklą, taip pat buvo aptartas š.m. birželio 23-liepos 9 d.d. įvyksiantis XII Pasaulio lietuvių jaunimo kongresas Kanadoje. Organizuodami kūrybinius šokio, teatro ir dainavimo darbo būrelius (dirbtuves) Lietuvos menininkai D. Uzdila ir R. Boravskis supažindino Pietų Amerikos lietuvių jaunimą su Joninių tradicijomis. Programos pabaigoje Urugvajaus lietuviams buvo parodytas Pietų Amerikos jaunimo teatralizuotas dainų ir šokio spektaklis *Joninės*. Suvažiavimas baigėsi Mišiomis lietuvių parapijoje Montevidejuje prisimenant Sausio 13-sios įvykius. Renginį rėmė Urugvajaus lietuvių bendruomenė, Amerikos lietuvių fondas, Tautinių mažumų ir išeivijos departamentas prie Lietuvos vyriausybės. **DH**

Toronto Prisikėlimo kredito kooperatyvo atstovas M. Rusinas švenčių proga dalina dovanėles Aukštesniųjų lituanistinių kursų moksleiviams

Ntr. N. Benotienės

Kun. Vytas Staškevičius dalinasi kalėdaičiais su Toronto Aukštesniųjų lituanistinių kursų moksleiviais

Ntr. N. Benotienės

SPS

- Petriuk, kai tik rašome egzaminą, tu neateini į mokyklą, nes serga tavo močiutė.

- Taip, mokytojai, mes irgi pradėdame įtarti, jog ji simuliuoja!

* * *

Siunčia tėvai iš kaimo sūnui į miestą telegramą: "Atsakyk greičiau, kaip pasisekė išlaikyti egzaminus..." Sūnus atrašo: "Viskas labai gerai, profesoriai sužavėti, prašo pakartoti rudenį..." (Iš Bernardinų)

DANTŲ GYDYTOJA
Dr. Gintarė Sungailienė

115 Lakeshore Rd.E.
Mississauga, Ont. L5G 1E5
(I vakarus nuo Hurontario)

Tel. 905 271-7171

Prisimenant iškeliavusią amžinybėn

A.a. Teklė Valiušytė-Sekonienė, gyvenusi ir dirbusi įvairiose vietose

ELENA KRIKŠČIŪNIENĖ

Prieš metus, sausio 24 d., Vasagos gyventojus pasiekė liūdna žinia: mirė viena iš seniausių jos lietuvių Teklė Valiušytė-Sekonienė. Ji gimė pasiturinčių ūkininkų Juozo ir Elzbiotos Valiušių šeimoje Vilūnaičių kaime, Šiaulių apskrity. Augo ji tėvelių ir keturių brolių mylima gražioje tėviškės sodyboje. Sudėgus ūkio pastatams, jos šeimai teko patirti medžiaginių sunkumų. Nelaimės tačiau nepalaužė Tekliutės, tik sustiprino jos charakterį ir dar labiau išryškino norą siekti mokslo ir darnaus gyvenimo. Baigusi Šiaulių gimnaziją, Teklė 2 metus studijavo biologiją Vytauto Didžiojo universitete, o vėliau persikėlė į Žemės ūkio akademiją Dotnuvoj, kurią baigusi mokytojavo Pasvalio ir Jurbarko gimnazijose. Prieš išbėgdama iš Lietuvos, 2 metus ėjo vedėjos pareigas mergaičių amatų mokykloje Marijampolėje.

Rusams besiantinant, pasitraukė į Vokietiją, tepasiėmusi brangiausių drabužių – tautinius drabužius. Sovietams grįžus į Lietuvą ir dviem broliams išėjus partizanais į mišką, šeima pergyveno daug tardymų, kankinimų ir tremčių. Vokietijoje Teklė apsigyveno Augsburgėje, kur mokytojavo lietuvių gimnazijoje. Giminių iškviesta atvyko į Kanadą, kur, subūrusi Fort William ir Port Arthur apylinkių lietuvius, ruošė Vasario 16-tos ir Motinos dienos minėjimus, skaitė paskaitas.

Atvažiavusi į Torontą, įsijungė į KLKM draugiją. Sukūrė šeimą su vilniečiu Adolfu Sekoniu. Abu su vyru, baigę “Marvel Hairdressing” mokyklą, atidarė savo grožio saloną. Išėję į pen-

siją, ieškodami sveikesnės aplinkos, persikėlė į Vasagą, kur buvo vieni iš pirmųjų, pradėjusių organizuoti Vasario 16-tos minėjimus Staynery Lapavičių viešbučio valgykloje.

Atremontavus Šv. Jono vaikų stovyklavietės patalpas, Teklė rūpinosi jų išlaikymu, buvo komiteto pirmininkė, dalyvavo kultūrinėje veikloje. Už jos veiklą Teklei buvo įteiktas Lietuvos Krikščionybės jubiliejaus medalis. Vėliau žiemas praleisdavo Floridoje. Dalyvavo bendruomenės ir šaulių rengiamų minėjimų programose.

Tiek būdama Vokietijoje, tiek Toronte, tiek Floridoj, Tekliutė visur buvo žinoma kaip energinga, veikli organizatorė, visuomenininkė, paskaitinininkė. Buvo kviečiama paskaitom į Maironio šeštadieninę mokyklą, St. Catharines, Delhi, Oakville. Vienu metu buvo KLKM draugijos Anapilio skyriaus pirmininkė. Bendradarbiavo Tėviškės žiburiuose, Moteryje. Abu su vyru dosniai rėmė lietuviškas institucijas, siuntė siuntinius į Lietuvą, rėmė gimines Lietuvoje, skatino juos siekti mokslo

ir džiaugėsi jų pasiekimais.

Tekliutė buvo gera kalbėtoja, kiekviena proga mėgo deklamuoti scenoje ir mokė jaunimą pasireikšti minėjimų programose. Ji turėjo stiprią ir kritišką nuomonę apie viską. Visur ji buvo pasiruošusi padėti, patarti, pamokyti, o kartais ir pabarti. Žmonės mėgo su ja bendrauti, nes visus ji patraukdavo savo šypsena, niekad neužkraudama kitiems savo blogos savijautos ar problemų.

Mirė ji sunkios ligos iškankinta, sulaukusi 94 metų. Iškeliaavo ramiai, palikdama šviesų atminimą visiems ją pažinusiems. Po gedulinį Mišių Lietuvos kankinių šventovėje, palaidota Šv. Jono lietuvių kapinėse Anapilyje.

**A+
KĘSTUTIS
("GUS")
PODERYS**

mirė 2006 m. sausio 15 d. savo namuose, Sudbury, ON, sulaukęs 68 m. Paliko liūdinčius - žmoną Aną (Borkowska) bei sūnų Edvardą (Sudbury), motiną Salomėją (Žukauskaitę) Toronte, seseris Audronę Albrecht (Sudbury), Lindą Karklins ir jos vyrą Andy (Burlington, ON), Saulę Piro ir jos vyrą Lou (Rochester, NY), Giedrą Norkienę ir jos vyrą Edį (Toronto, ON), brolių Gediminą ir jo žmoną Donna (Sault Ste. Marie, ON), visus sūnėnus ir dukterėčias. Tėvas a.a. Kazimieras mirė 1975 m. Velionis buvo pašarvotas Jackson & Barnard laidotuvių namuose Sudbury, ON. Maldos prie karsto buvo kalbamos sausio 17 d., gedulinės Mišios buvo aukojamos sausio 18 d. Christ the King šventovėje (30 Beech St.). Palaikai sudeginti Park Lawn krematoriume. Draugai kviečiami Jo atminimui paaukoti "Heart and Stroke Foundation" arba pasirinktai labdaros organizacijai.

OVER A CENTURY OF SERVICE

Turner & Porter

LAIDOTUVIŲ NAMAI

**TORONTE
ETOBICOKE
ir
MISSISSAUGOJE**

P A D Ė K A

**A+
ALBINAS KANTVYDAS**

mirė 2006 m. sausio 8 d.

Dėkoju Prisikėlimo parapijos klebonui kun. A. Simanavičiui, OFM, už atnašautas šv. Mišias, vargonininkei D. Radtkei už giedojimą Mišių metu. Nuoširdžiai dėkoju visiems draugams, pažįstamiems, kurie užjautė, tarė paguodos žodį. Labiausiai dėkoju visiems, dalyvavusiems laidotuvėse. Esu giliai sujaudinta Jūsų nuoširdumo.

Dievas teatlygina gausiai Jums visiems –

Inga Molytė

SMITH MONUMENT CO. LTD.

(nuo 1919 metų)

- ▲ Gaminame paminklus, bronzines plokštes, atminimo lenteles.
- ▲ Puošiame lietuviškais ornamentais pagal klientų pageidavimus.
- ▲ Patarnaujame lietuviams daugiau kaip 20 metų.
- ▲ Garantuojame aukščiausios kokybės darbą.

Skambinti tel. (416) 769-0674

Adresas: 349 Weston Road
(tarp Eglinton ir St. Clair)
Toronto, Ontario M6N 3P7

Ilgametei Prisikėlimo kredito kooperatyvo revizijos komiteto narei

**A+
DANUTEI KERŠIENEI**

iškeliavus į amžinybę, gilią užuojautą reiškiamo jos vyrui ALEKSUI, dukrai LINDAI SIGITAI su šeima ir giminėms –

*Prisikėlimo kredito kooperatyvo valdyba,
vedėja ir darbuotojai*

**A+
DANUTEI KERŠIENEI,**

darbščiai Toronto lietuvių bendruomenės narei ir skautininkei, iškeliavus amžinybėn, jos vyrui ALEKSUI, dukrai LINDAI su vyru bei visiems giminėms ir artimiesiems reiškiamo gilią ir nuoširdžią užuojautą bei kartu liūdime –

KLB Toronto apylinkės valdyba

MIELAI MOTINAI

**A+
ONAI MARCINKEVIČIENEI**

mirus, liūdinčią dukrą BIRUTĘ ir sūnų ROMĄ su šeimomis nuoširdžiai užjaučiame –

*Z.L. Barčiauskų ir
J.O. Statkevičių šeimos*

*Žmogus tik žemės svečias
Ir turi sugrįžti į namus
Bat kaip sunku išleisti jį į kelią,
Kurio negrįžta niekas atgalios.*

**A+
ALGIUI TRUMPICKUI**

per anksti atsiskyrus su šiuo pasauliu giliai užjaučiame skausme pasilikusius brangius šeimos narius bei artimuosius – žmoną MILDĄ, dukrą LORETĄ, sūnus RIMĄ, PETRĄ bei jų šeimas ir drauge liūdime –

*Magdalena Juozaitienė
Emilija Tribinevičienė*

P A D Ė K A

MŪSŲ MYLIMAM TĖVELIUI IR SENELIUI

**A+
MARTYNUI RAČIUI**

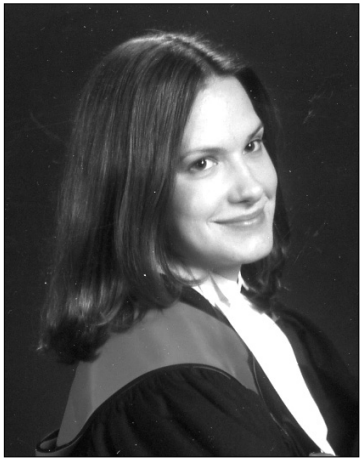
**išgyvenusiam 99 metus, palikusiam šį pasaulį
2005 m. gruodžio 23 d.,**

dėkojame visiems artimiesiems, draugams bei pažįstamiems, kurie dalyvavo atsisveikinime su velioniu. Giliai įvertiname Jūsų išreikštas užuojautas, maldas, dosnias aukas jo atminimui pagerbti, būtent, Lietuvoj sergančių vaikučių ir Prisikėlimo parapijos statybos fondams, ačiū už užsakytas Mišias. Dėkojame diakonui dr. Kaziui Ambrozaičiui už nuoširdžias maldas, kun. Augustinui Simanavičiui, OFM, už iškilmingai aukotas Mišias ir muzikei Danguolei Radtke už jautrų vargonavimą Prisikėlimo parapijos šventovėje. Nuoširdžią padėką reiškiamo Labdaros slaugos namų vedėjai Joan Ciupak bei visiems tarnautojams už nenuilstamą rūpestį prižiūrint mūsų tėvelį.

*Dukros Gražina, Jūratė ir
Marytė su šeimomis*

TORONTO

Canada Council for the Arts, nepriklausoma agentūra, kuri teikia paramą ir paslaugas Kanados menininkams ir meninėms organizacijoms per paveldo ministeriją, ieško "Equity Coordinator", turinčio/s patirties daugiakultūre bendruomenėse, meninėse organizacijose arba fonduose. Pareigos būtų sudaryti ir pristatyti rekomendacijas dėl gairių, paramos programų, biudžetų ir programų sudėties įvairių kultūrų meninėms organizacijoms. Reikalingas aukštesnis išsilavinimas, prancūzų ir anglų kalbos mokėjimas, 7 metų patir-

NATALIE MICHELLE
VENSLOVAITYTĖ,

baigusi Guelph universitetą "Bachelor of Arts (Honours)" laipsniu International Development srityje (1995-1999) ir Otavos universitetą "Bachelor of Laws" laipsniu (2000-2003), 2004 m. liepos mėnesį buvo pakviesta į Ontario provincijos advokatų bendruomenę kaip advokatė su pilnomis teisėmis praktikuoti savo profesiją. Jos tėveliai Algis ir Rozina Venslovaičiai, močiutės Džeja Klibingaitienė ir A. Venslovaitytėnė džiaugiasi jos pasiekimu ir linki jai sėkmės.

tis panašioje srityje. Iki vasario 3 d. savo duomenis (CV) ir prašymą, pažymint "Competition no. 1205", siųsti paštu Canada Council for the Arts, 350 Albert St., P.O. Box 1047, Ottawa, ON K1P 5V8, faksu 613 566-4323 arba el.paštu competition@canada.council.ca. Prašymų anketas galima rasti tinklalapyje www.canada.council.ca/aboutus/employment.

Gyventojų surašymas vyksta Kanadoje kas 5 metai, šiemet – gegužės 16 d. Statistikos departamentas Toronte ir artimose apylinkėse samdys per 1700 tarnautojų, kurie galėtų atlikti surašymo darbus šį pavasarį ir vasarą. Kai kuriose vietovėse reikia kalbančių kitomis kalbomis, ne tik prancūziškai ar angliškai. Besidomintys yra kviečiami kreiptis per tinklalapį www.census2006.ca arba telefonu 1-866-215-5354.

Toronto Vlado Pūtvio kuopos šauliai sekmadienį, vasario 12 dalyvaus Vasario 16-osios minėjimo 11 val. Mišiose Lietuvos kankinių šventovėje. Metinis kuopos susirinkimas įvyks sekmadienį, kovo 12, 2 v.p.p. Lietuvių Namuose, konsulato patalpose. Kuopos šauliams būtina dalyvauti. Kviečiami atsilankyti ir besidomintys šaulių veikla.

Kuopos valdyba

A.a. Danutė Keršienė, 84 m. amžiaus, ilgametė skaučių vadovė bei daugelio lietuviškų organizacijų ir institucijų veikėja, staiga mirė š.m. sausio 17 d., palikusi vyrą Aleksą, dukrą Lindą su vyru bei kitus artimuosius. Po gedulių Mišių Toronto Prisikėlimo parapijos šventovėje palaidota Šv. Jono lietuvių kapinėse Missisaugoje, ON. Laidotuvėse dalyvavo daug žmonių, karstą nešė uniformuoti skautai. Dlv.

TAUTOS FONDAS KANADOJE 2005 metais parėmė šias organizacijas:

Mažosios Lietuvos fondą.....	\$25,000
Rytų Lietuvos fondą	\$25,000
Polit. kal. ir tremt. leidyklą "Žiemgalą"	\$1,000
Gudijos lietuvių laikraštį "Lietuvių godos"	\$750
KLB Toronto apylinkę	\$500
VI. Pūtvio šaulių kuopą	\$500
Laikraštį "Tremtinys"	\$500
Tremtinių grįžimo fondą.....	\$500
Sol. Kardelienės stipendijų fondą	\$500
Išganytojo parapiją (vysk. M. Seibučiui)	\$300
Maironio mokyklą	\$250
Tėvynės sąjungos Toronto skyrių	\$200
Lakūno F. Vaitkaus knygos išleidimą	\$100

TF Kanadoje valdyba

Algis MEDELIS

QUEEN SYRENA TRAVEL
133 Roncesvalles Ave. Toronto, Ont.
M6R 2L2 Tel. 416-531-4800

KELIONĖS Į VISUS KRAŠTUS VISOMIS ORO LINIJOMIS Į LIETUVĄ – visuomet geriausiomis kainomis!

VISUOMET turiu įvairių pramoginių išvykų - apžiūrėti Toronto miestą, Niagarą, Ontario šiaurę, Otavą, Kvebeką ir t.t. - teiraukitės!

VISUOMET ruošiamas maldininkų kelionės - Roma, Liurdas, Fatima

Toronto įstaigoje esu antradieniais tarp 11 ir 17 val. Atvažiuoti Jums nėra būtina, skambinkite ALGIUI MEDELIUI asmeniškai.

Tel. Toronte 416 531-4800

Bilietus prašau atsiimti, į tolimesnes vietas siunčiu X-PRESS paštu

MEDELIS CONSULTING #1202-50 Elm Dr.E., Mississauga, ON
ALGIS ir STEFA MEDELIAI Tel. 905-306-9563

Visos paslaugos atsikviečiant gimines iš Lietuvos, arba Jums skrendant į Lietuvą. JAV DOLERIUS LIETUVOJE PRISTATOM Į RANKAS PER 7 DARBO DIENAS. Kreipkitės visomis savaitės dienomis, išskyrus antradienius.

Dėl smulkesnės informacijos kalbėkite su ALGIU MEDELIU

Maloniai kviečiame visus Toronto lietuvių visuomenės narius dalyvauti

VASARIO ŠEŠIOLIKTOSIOS MINĖJIME

š.m. vasario 12, sekmadienį, 4 v.p.p.

ANAPILIO DIDŽIOJOJE SALEJE
(2185 Stavebank Rd., Mississauga, Ont.)

Dalyvaus ir kalbės Lietuvos ambasadorius JAV ir Meksikai

VYGAUDAS UŠACKAS

Meninę programą atliks vaikų ir jaunimo choras "Gintarėliai", kaimo kapela "Sūduva" ir Toronto lietuvių jaunimo ansamblis "Gintaras".

Rengia KLB Toronto apylinkės valdyba

PARAMA 2005 metais grąžino savo nariams

DAUGIAU KAIP

\$1,126,000

Lietuvių kredito kooperatyvo "PARAMA" valdyba praneša, kad užbaigus 2005 metus geru pelnu, valdyba išmokėjo savo nariams:

- Už investicijas (GIC, terminuotus indėlius) ir santaupas išmokėta **35%** papildomų palūkanų – **\$506,000**
- Už asmenines ir nekilnojamo turto paskolas grąžinta **15%** sumokėtų palūkanų – **\$587,000**
- Už komercines paskolas, grąžinta **5%** sumokėtų palūkanų – **\$33,000**

Pinigai tiesiogiai pervesti į kasdienes narių sąskaitas

Audrius Šileika
Pirmininkas

2975 Bloor W. | 1573 Bloor W. | www.parama.ca

ŠEIMOS FONDAS

Kojelių šeimos fondas 2005-aisiais metais skyrė aštuonias paskatinamąsias *Prof. Juozo Brazaičio* vardo stipendijas po 1000 litų Lietuvos aukštųjų mokyklų studentams, siekiantiems magistro ar daktaro laipsnių iš teologijos, istorijos, lietuvių kalbos ir literatūros, teisės, žurnalistikos, politologijos ir kitų humanitarinių bei socialinių mokslų sričių. Pirmumas buvo teikiamas darbams, kurių tiriamasis objektas – 1940-1990 metų lietuvių išeivių politinė, visuomeninė, kultūrinė ir rezistencinė veikla.

HomeLife Realty
Plus Ltd.
2261 Bloor Str. W.
Toronto, Ont. M6S 1N8

NIJOLĖ B. BATES
Tel. (416) **763-5161**
Fax: 416 763-5097
Prašau kreiptis visais namų pirkimo-pardavimo reikalais.
Patyrimas šioje srityje nuo 1987 m..

Gautus prašymus svarstė ir sprendimus dėl stipendijų skyrimo priėmė **Kojelių šeimos fondo** globėjai - Daina, Rasa ir Linas Kojeliai, talkinant kvalifikuotiems bei kompetentingiems patarėjams. 2005 m. **Kojelių šeimos fondo** *Prof. Juozo Brazaičio* vardo stipendijos paskirtos: **Ilonai Bučinskytei** (VDU Humanitarinių mokslų fakulteto doktorantei už darbą "Katalikiškos organizacijos išeivijoje XX š. 5-7 dešimtmečiais"); **Giedriui Jauskui** (VDU humanitarinių mokslų fakulteto doktorantui už darbą "Politinė išeivių veikla JAV ir Kanadoje XX a. 7-9 dešimtmečiais"); **Ernestai Juknytei** (VU Filologijos fakulteto Lietuvių literatūros katedros doktorantei už darbą "Egzodo poezija: literatūros teologijos perspekty-

PAREMKITE Tėviškės žiburius auka, rėmėjo ar garbės prenumerata, testamentiniu palikimu.

Iš anksto dėkingi -
TŽ leidėjai

va"); **Arūnui Antanaičiui** (VDU, Humanitarinių mokslų fakulteto II kurso magistrantui už darbą "Lietuvos ateities vizija išeivijos tekstuose"); **Tomai Butrimaitei** (VU Istorijos fakulteto, Naujosios istorijos katedros II kurso magistrantei už darbą "Lietuvių išeivija per 1960-1980 m. spaudos prizmę"); **Tomui Kauliui** (Telšių vysk. V. Borisevičiaus kunigų seminarijos IV teologijos kurso studentui už darbą "Ateitinių pasaulėžiūros įtaka tikėjimo įkultūrinimo procesui"); **Mildai Mendelevičiūtei** (VU Istorijos fakulteto Kultūros istorijos ir teorijos katedros magistrantei už darbą "Juozo Lukšos-Daumanto atminimo įamžinimas"); **Mindaugui Šegždai** (VDU Humanitarinių mokslų fakulteto II kurso magistrantui už darbą "Jaunosios kartos ugdymas lietuvių išeivijoje 1940-1990 metais").

Kojelių šeimos fondo *Prof. Juozo Brazaičio* vardo stipendijos buvo įteiktos 2005 m. gruodžio 22 d. Lietuvos politinių kalinių ir tremtinių sąjungos būstinėje (Laisvės al.39, Kaunas).

TORONTO

Anapilio žinios

• Ateinanti savaitė – Maldų už krikščionių vienybę savaitė. Meldžiamės, kad visi krikščionys susijungtų Kristuje, kurio tarnas žemėje yra šv. Petro įpėdinis.

• Iš Lietuvos kankinių šventovės sausio 23, pirmadienį palaidota a.a. Vanda Bentnorienė, 92 m. amžiaus.

• Sausio 29, sekmadienį, šaukiamas visuotinis parapijos susirinkimas parapijos salėje po 11 v.r. Mišių. Prašome kuo daugiau parapijiečių tą dieną atvykti į 11 v.r. Mišias, kad galėtumėte susirinkime dalyvauti. Parapijos tarybos sekcijas prašome iki to laiko sušaukti savo posėdžius ir paruošti pranešimus susirinkimui. Finansinį parapijos pranešimą padarys mūsų parapijos Finansinė taryba.

• *Žodis tarp mūsų* knygelių sausio-vasario laidą platina A. Augaitienė sekmadieniais parapijos salėje.

• Anapilio knygyne gautos naujos knygos *Žymiosios XX amžiaus Lietuvos moterys* ir *Tėvynei jo plakė širdis*. Taipgi gauta *Lithuanian Heritage* žurnalo lapkričio-gruodžio mėnesių laida. Ir toliau papigintai parduodama daug lietuviškų knygų bei plokštelių.

• Mišios sausio 29, sekmadienį: 9.30 v.r. už a.a. Oną Dzemionienę; 11 v.r. už parapiją; Vasagos Gerojo Ganytojo šventovėje sausio 29, sekmadienį, 2 v.p.p. už a.a. Kęstutį Dumčių ir Zenoną Stonkų; Delhi Šv. Kazimiero šventovėje sausio 28, šeštadienį, 3 v.p.p. už a.a. Bronių ir Apoloniją Urbas.

The Globe and Mail dienraštis sausio 19 d. laidos paskutiniame puslapyje išspausdino nekrologą, parašytą Mildos Danytės, apie tėvą a.a. Juozą Danį, mirusį 2005 m. rugsėjo 27 d. Ji paminėjo jo atvykimą į Kanadą, apibūdino jo darbą inžinerijos srityje ir lietuvišką veiklą Otavoje, pažymėdama, kad jis nesitikėjo sulaukti Lietuvos nepriklausomybės atkūrimo ir ją aplankyti.

AUKOS

A.a. Vytauto Matulevičiaus mirties metinių prisiminimui L. Matulevičienė *Tėviškės žiburiams* aukojo \$200.

A.a. Teklės Valiūšytės-Sekonienės mirties metinių prisiminimui, vyras Adolfas Sekonis *Tėviškės žiburiams* aukojo \$500.

A.a. Feliksui Ankudavičiui iškeliavus į amžiną poilsį, nuoširdžiai užjausdama jo sesutę Salomėją Andrulienę ir jos artimuosius, Marytė Vaitkienė *Tėviškės žiburiams* aukojo \$50.

A.a. Henrikui Sukauskui mirus, nuoširdžiai užjausdama jo žmoną Liudmilą, dukrą ir sūnus, Marytė Vaitkienė *Tėviškės žiburiams* aukojo \$50.

Prisikėlimo parapijos žinios

• Parapijoj išpažinčių klausoma sekmadieniais prieš kiekvienas Mišias. Mišių tvarka sekmadieniais: 8 v.r., 10.45 v.r. ir 12.15 v.d. lietuvių kalba ir 9 v.r. anglų kalba.

• “Rytas su palaimintuoju Jurgiu” – tai seminaras, kurį ves Nekalto Marijos Prasidėjimo seselių vienuolijos vyriausioji, ses. Ignė Marijošiūtė šį šeštadienį, sausio 28. Mišios 9 v.r., po jų – kavutė parapijos salėje ir paskaitos. Seminarą rengia par. tarybos religinė sekcija, vad. A. Ambrozaitienės.

• Ši savaitė (sausio 22 – 29 d.d.) yra krikščionių vienybės savaitė. Lietuvių ekumeninės pamaldos, nukeltos į kovo 22 d., vyks šios parapijos šventovėje 7 v.v.

• Sausio 20 d. palaidotas a.a. Sigitas Baršauskas, 63 m. Paliko žmoną Aušrą, dukras Kristiną, Daivą ir Indrę, tėvą Vincą, brolius Vitą, Algį ir seserį Ireną su šeimomis. Sausio 21 d. palaidota a.a. Danutė Keršienė, 84 m. Paliko vyrą Aleksą ir dukrą Lindą su šeima. Lietuvoje mirė a.a. Klementsas Eringis, Aniceto Zalagėno pusbrolis.

• Norintys papildyti 2005 metų aukas, valdžios mokesčių įstatymams leidžiant, gali tai padaryti iki sausio pabaigos..

• “Žodis tarp mūsų” sausio ir vasario mėnesių knygutės yra padėtos šventovės prieangyje. Kaina \$5.

• Mišios sekmadienį, sausio 29: 8 v.r. už a.a. Juozą Radavičių, 9 v.r. už a.a. Praną (10 met.) ir Juzefą (5 met.) Dovidaičius; 10.45 v.r. už a.a. Liudą Vyšniauską, už a.a. Alfonsą Simonavičių, už a.a. Gintą, Apolinarą ir Algį Beresnevičius; 12.15 v.d. už gyvus ir mirusius parapijiečius.

Maironio mokyklos žinios

• Sausio 28 d. bus fotografuojami mokiniai. Prašome visus atitinkamai apsirengti; 8-tos ir 12 klasės mokinius prašome atvykti apsirengus baltais marškiniais ir kaklaraščiais.

• Primename tėvų komiteto nariams, kad šį šeštadienį (sausio 28) vyksta posėdis.

• Vasario 4 d. Tėvų diena. Maloniai kviečiame visus aplankyti savo vaikų klasės mokytojus ir su jais pasikalbėti.

• Atsisveikiname su Valentina Bachova – jos vietą perims Gintaras Valiulis. Sveikiname Rasą Tamkevičienę, sutikusią padėti 3-ame skyriuje.

• Vasario 11 d. Toronto universiteto lietuvių studentų draugijos nariai bei Kanados lietuvių jaunimo sąjunga sutiko vesti Vasario 16-tosios minėjimo užsiėmimus mokiniams mokykloje.

• Dėkojame visiems, paaukojusiems Toronto Maironio mokyklai, a.a. Dalios Sondienės atminimui - 640 dol. **Živilė.**

Lietuvių Namų žinios

• Sausio 22 d. svetainėje pietavo 175 svečiai. Pranešimą padarė ir su svečiais supažindino Kultūros k-jos narys S. Škėma.

• Labdaros valdybos posėdis – vasario 22 d., 7 v.v. Slaugos namuose, o Lietuvių Namų valdybos – sausio 27 d. LN seklyčioje.

• Lietuvių namams reikalingi: ūkvedys ir baro tarnautojas. Darbai nepilnam laikui (part time). Suinteresuoti prašomi kreiptis darbo valandomis į LN raštinę arba skambinti tel. 416 532-3311.

• Vasario 19, sekmadienį, Lietuvių Namuose koncertuos Lietuvos estrados žvaigždė Edmundas Kučinskas. Dėl platesnės informacijos skambinti tel. 416 892-4323.

• Sausio 22 d. Kultūros komisijos rengtame pranešime finansų klausimais A. Zablockas išsamiai palietė įvairias galimybes kaupti ir investuoti pensiją, RRSP ir RRIF lėšas.

• Sausio 29, sekmadienį, 12 val. Kultūros komisija šaukia metinį susirinkimą. Bus aptariama praeitų metų veikla, svarstomos ateities galimybės. Į Kultūros komisijos veiklą kviečiami visi, kurie domisi Lietuvių Namų kultūriniu veikla, ypač naujai atvykę Kanadon. Norintieji dalyvauti šiame susirinkime prašomi pranešti V. Kulniui, tel. 416 769-1266, R. Snowden – 905 821-2157, A. Kynui – 905 847-8908, A. Zablockui – 1-888-467-8844, ext. 432.

• Kultūros k-ja platina vaizdajuostes. Skambinti S. Škėmai tel. 416 762-8646.

Slaugos namų žinios

• Slaugos namams aukojo: V. Jankaitis - \$1000; K. Wallace - \$200; W.D. Stanat - \$20; a.a. M. Račio atminimui \$40 aukojo H.C. Lawson, \$25 – L.M. Kirsh; a.a. M. Liskat atminimui po \$50 aukojo K.A. Ambrozaičiai ir L. Hill; a.a. J. Petrūno atminimui, užjausdama žmoną Onutę ir šeimą, \$50 aukojo A. Žvirblis. Slaugos namų komitetas dėkoja visiems už aukas. Jos priimamos Toronto ir Hamiltono kredito kooperatyvuose arba siųsti tiesiog adresu: Labdaros fondas, Lietuvių slaugos namai, 1573 Bloor St.W., Toronto, ON M6P 1A6.

Išganytojo parapijos žinios

• Sekmadienį, sausio 29 pamaldos 11.15 v. ryto, kurių metu vyks Sekmadienio tikybos pamokos vaikučiams. Po pamaldų šventovės patalpose įvyks konfirmantų pamoka bei Moterų dr-jos susirinkimas.

• Sausio 31, antradienį, 7.30 v.v. parapijos tarybos posėdis.

• Vasario 5 d. pamaldos įvyks 9.30 v.r.

• Sekmadienį, vasario 12 mūsų pamaldos vėl bus 11.15 v. ryto. Šiose pamaldose bus dalinama Šv. Komunija. Pamaldų metu vyks Sekmadienio tikybos pamokos ir po jų konfirmantų pamoka.

MONTREAL

Aušros Vartų parapija

“Rūtos” klubo metinis susirinkimas dėl labai blogo oro ir apledėjusių kelių buvo atidėtas. Jis įvyks vasario 1, trečiadienį, 11 val. Aušros Vartų salėje.

Metinis Aušros Vartų parapijiečių susirinkimas įvyks vasario 5 d., po 11 val. Mišių parapijos salėje. Visi parapijiečiai prašomi dalyvauti.

LK Mindaugo-Neringos šaulių kuopa surengė išleistuves savo dvasios vadui klebonui kun. R. Birbilui Aušros Vartų salėje sausio 22 d. Dalyvavo per 50 šaulių ir parapijiečių. Renginiui vadovavo A. Vaičekauskienė. Ji prisegė klebonui gėlę ir įdomiai papasakojo apie kunigo darbus ir veiklą Montrealyje. Sigito Gedos prasmingą eilėrašį *Kelias, kurį turi nueiti* padeklamavo B. Nagienė. Šauliai įteikė prisiminimui įdomų nuo-

traukų albumą iš jo gyvenimo ir darbo parapijoje, jos šventėse, organizacijose bei renginiuose, ir piniginę dovaną. Nidos žvejų-medžiotojų klubas taipogi įteikė piniginę dovaną. Dalyviai sugiedojo *Ilgiausių metų*. Gausios suneštinės vaisės užbaigė šį jaukų subuvimą.

Šiais metais (nuo sausio 31 d. iki vasario 16 d.) mokesčių kvitus už aukas parapijai išduos B. Niedvaras: antradieniais klebonijoje nuo 10 val. iki 12 val., trečiadieniais “Rūtos” klube nuo 11 val. iki 1 v.p.p. ir sekmadieniais parapijos salėje nuo 10.30 val. iki 12.30 val. **D.S.**

Šv. Kazimiero parapija

Šv. Onos draugijos pirmasis šių metų susirinkimas nukeltas į sekmadienį, kovo 12. Narės prašomos atsinešti narių knygutes, užsimokėti 2006 m. mokestį. **VL.**

Montrealio Aušros Vartų parapijos nauja vargonininkė studentė Yoonsil Song (vidury) su AV parapijos choro komiteto nariais Ina Varkala, Antanu J. Mickumi ir Loreta Polichauskaite

Ntr. A.J. Mickaus

ADAMONIS CASTELLI INSURANCES

LABRECQUE, BROUILLETTE, CASTELLI INC.

1001 SHERBROOKE ST.E., SUITE 555, MONTREAL. QUE. H2L 1L3

TEL: 514-286-1985 FAX: 514-286-1981

Joana Adamonis A.I.B. Petras Adamonis C.I.B.

LITAS

Montrealio lietuvių kredito unija

1475, rue De Sève, Montréal (Québec H4E 2A8)

Tel.: (514) 766-5827 FAX: (514) 766-1349

IEŠKAU PIRKTI moteriškus tautinius drabužius. Skambinti Rūtai tel. 416-762-9311.

KELIONIŲ DRAUDIMĄ parūpinu keliaujantiems į užsienį ir atvykstantiems į Kanadą. Skambinti Mariui Rusinui tel. 416 588-2808 (ext. 26) dienos metu.

“BALTIC TREE SERVICE”. Genėju ir apsaugau nuo ligų bei kenkėjų visų rūšių medžius, krūmus pigiai ir tvarkingai. Pagrąžinsiu jūsų kiemo vaizdą! Danius Lelis: 647-519-2299 (nešioj.)

CLEAN FOREVER. Valome kilimus, minkštus baldus ir automobilių vidų nauju būdu - sausomis putomis. Kilimas išdžiūsta per 1-2 valandas. Labai gera kokybė. Skambinti bet kuriuo laiku tel. 416 503-1687.

PUNIA

CONSTRUCTION LTD.

REMONTAI

vidaus ir išorės; 15-os metų patyrimas; profesionalus, kokybiškas darbo atlikimas.

Perkant ar parduodant namą verta paskambinti

ALVYDUI GRIGUČIUI

cell: (416) 560-0122

namų: (905) 848-9628

Toronto vokalinė ir muzikinė grupė “Sūduva”, atlikusi meninę programą KKK Moterų draugijos Lietuvos kankinių parapijos skyriaus metinėje šventėje Anapilyje 2005 m. gruodžio 11 d.